

Granskning av kurser som inte specifikt omfattas av kursfordringarna för någon examen 2014 och uppföljning av granskade kurser 2013 (uddakurser)

Fastställd den 16 december 2014

Granskning av kurser som inte specifikt omfattas av kursfordringarna för någon examen 2014 och uppföljning av granskade kurser 2013

Rapportnummer: 2014:15

Utgiven av Universitetskanslersämbetet 2014

Universitetskanslersämbetet, Utvärderingsavdelningen, **Johanna Köhlmark**
(projektledare/kontaktperson), Magnus Johansson, Loulou von Ravensberg

Universitetskanslersämbetet, Box 7703, 103 95 Stockholm

Tfn: 08-563 085 00. Fax: 08-563 085 00

E-post: registrator@uka.se, www.uka.se

Innehåll

Universitetskanslersämbetets beslut.....	5
Granskning av kurser som inte specifikt omfattas av kursfordringarna för någon examen	5
Uppföljning av granskning av kurser som inte specifikt omfattas av kursfordringarna för någon examen.....	9
Sammanfattning	11
Uppdraget.....	12
Bakgrund	12
Utgångspunkter	13
Tillvägagångssätt och rapport	14
Kartläggningen	15
Granskningen	22
Metod.....	22
Krav och kriterier	22
Bedömargruppens sammansättning	24
Genomförande	24
Resultat	26
Universitetskanslersämbetets kommentarer	27
BEDÖMARGRUPPENS RAPPORT FÖR 2014 ÅRS GRANSKNING.....	29
Allmänna kommentarer	31
BEDÖMARGRUPPENS YTTRANDEN	37
Blekinge tekniska högskola: Miljöstyrning	38
Gymnastik- och idrottshögskolan: Innovation och entreprenörskap inom idrott och hälsa	39
Göteborgs universitet: Klimat/människa/samhälle	41
Högskolan i Borås: Det ansvarsfulla modeföretaget	42
Högskolan i Dalarna: Introduktion till hållbar utveckling	43
Högskolan i Gävle: Hållbarhet i nordiska ekosystem	45
Högskolan i Halmstad: Klimatförändringar, jordens resurser och samhället	46
Högskolan i Jönköping: Hållbar omställning – vägar ut ur kriserna	47
Högskolan i Skövde: Projektledning – grundläggande begrepp och metoder.....	48
Högskolan Kristianstad: Miljöekonomi för hållbar utveckling	50
Högskolan Väst: Marknadsföring I, Nät	52

Granskning av kurser som inte specifikt omfattas av kursfordringar för någon examen 2014 och uppföljning av granskade kurser 2013

Karlstads universitet: Affärskulturer – lokalt och globalt.....	53
Kungliga Tekniska högskolan: Hållbarhet och ekonomi	54
Linköpings universitet: Entreprenörskap.....	55
Luleå tekniska universitet: Grundläggande entreprenörskap.....	57
Luleå tekniska universitet: Knowledge Management.....	58
Lunds universitet: Miljöfrågor i ett internationellt perspektiv	59
Lunds universitet: Projektledning och projektmetodik.....	60
Malmö högskola: Entrepreneurship, Patent and Intellectual Property Rights	61
Malmö högskola: Samhällsekonomi	63
Mittuniversitetet: Företagsekonomi GR (A), Industriell ekonomi.....	64
Mälardalens högskola: Entreprenörskap inom hälsa och välfärd	65
Stockholms universitet: Projektledarutbildning	66
Stockholms universitet: Världens eko, orienteringskurs	67
Södertörns högskola: Kultur och entreprenörskap	68
Södertörns högskola: Ledarskap och konflikthantering	69
Uppsala universitet: Indirekt ledarskap: Offentlig rätt och arbetsrätt.....	70
Örebro universitet: Cultural Management	72
UPPFÖLJNING AV 2013 ÅRS GRANSKNING	75
Universitetskanslersämbetets redogörelse för uppdraget.....	76
BEDÖMARGRUPPENS YTTRANDE FÖR UPPFÖLJNINGEN AV 2013 ÅRS GRANSKNING.....	79
Högskolan Väst: Arbetsledning	80
Karolinska institutet: Projektledning och projekt som arbetsform.....	81
Linnéuniversitetet: Lärarens reflektion – verksamhetsförlagd utbildning.....	83

Universitetskanslersämbetets beslut

Granskning av kurser som inte specifikt omfattas av kursfordringarna för någon examen

Beslut

Universitetskanslersämbetet bedömer att följande 23 kurser uppfyller kraven i 1 kap. 2 och 8–9 §§ i högskolelagen (1992:1434):

- *Miljöstyrning* vid Blekinge tekniska högskola
- *Klimatförändringar/människa/samhälle* vid Göteborgs universitet
- *Det ansvarsfulla modeföretaget* vid Högskolan i Borås
- *Introduktion till hållbar utveckling* vid Högskolan Dalarna
- *Hållbarhet i nordiska ekosystem* vid Högskolan i Gävle
- *Klimatförändringar, jordens resurser och samhället* vid Högskolan i Halmstad
- *Hållbar omställning – vägar ut ur kriserna* vid Högskolan i Jönköping
- *Miljöekonomi för hållbar utveckling* vid Högskolan Kristianstad
- *Marknadsföring I, Nät* vid Högskolan Väst
- *Affärskulturer lokalt och globalt* vid Karlstad universitet
- *Hållbarhet och ekonomi* vid Kungliga Tekniska högskolan
- *Entreprenörskap* vid Linköpings universitet
- *Grundläggande entreprenörskap* vid Luleå tekniska universitet
- *Miljöfrågor i ett internationellt perspektiv* vid Lunds universitet
- *Projektledning och projektmetodik* vid Lunds universitet
- *Samhällsekonomi* vid Malmö högskola
- *Företagsekonomi GR (A), industriell ekonomi* vid Mittuniversitetet
- *Entreprenörskap inom hälsa och välfärd* vid Mälardalens högskola
- *Projektledarutbildning* vid Stockholms universitet
- *Världens eko, orienteringskurs* vid Stockholms universitet
- *Kultur och entreprenörskap* vid Södertörns högskola
- *Ledarskap och konflikthantering* vid Södertörns högskola
- *Indirekt ledarskap* vid Uppsala universitet.

Universitetskanslersämbetet finner anledning att ifrågasätta att följande fem kurser uppfyller kraven i 1 kap. 2 och 8–9 §§ i högskolelagen:

- *Innovation och entreprenörskap* vid Gymnastik- och idrottshögskolan
- *Projektledning – grundläggande begrepp och metoder* vid Högskolan i Skövde
- *Knowledge Management* vid Luleå tekniska universitet
- *Entrepreneurship, Patent and Intellectual Property* vid Malmö högskola
- *Cultural Management I* vid Örebro universitet.

Berörda lärosäten och utbildningsanordnare anmodas att senast den 16 juni 2015 inkomma till Universitetskanslersämbetet med en redogörelse för de åtgärder som vidtagits för att avhjälpa bristerna. Bedöms bristerna kvarstå efter denna tid, kommer Universitetskanslersämbetet att underrätta regeringen.

Ärendet

Universitetskanslersämbetet har på regeringens uppdrag (U2009/427/UH) granskat ett urval av kurser som inte specifikt omfattas av kursfordringarna för någon examen. Av uppdraget framgår att om en utbildning inte uppfyller kraven, bör lärosätet ges viss tid att avhjälpa bristerna. Kvarstår bristerna därefter, ska Universitetskanslersämbetet underrätta regeringen. Av uppdraget framgår också att resultaten av de granskningar som har genomförts årligen ska redovisas och kommenteras i Universitetskanslersämbetets årsredovisning.

För granskningen har Universitetskanslersämbetet anlitat en bedömargrupp bestående av följande bedömare:

- Professor Leona Achtenhagen, Högskolan i Jönköping, företagsekonomi
- Professor Lars Hallén, Mälardalens högskola, företagsekonomi
- Lektor Johan Hedrén, Linköpings universitet, miljövetenskap
- Professor Tuija Muhonen (ordf), Malmö högskola, arbetsvetenskap.

På grund av jäv har

- Leona Achtenhagen inte deltagit i bedömningen av kursen vid Högskolan i Jönköping. Lars Hallén inte deltagit i bedömningen av kursen vid Mälardalens högskola.
- Johan Hedrén inte deltagit i bedömningen av kursen vid Linköpings universitet.
- Tuija Muhonen inte deltagit i bedömningen av kursen vid Malmö högskola.

Bedömargruppen har, för bedömningen av två kurser, också förstärkts med professor Eva Schömer, Linnéuniversitetet, rättsvetenskap, samt professor Jesper Stage, Mittuniversitetet, nationalekonomi. Dessa bedömare har tagit del av relevant underlagsmaterial och vid behov, samrått med bedömargruppen, men inte deltagit i ordinarie möten och diskussioner.

Bedömargruppens yttranden samt redogörelse för ärendets beredning återfinns i bifogad rapport (2014:15).

Universitetskanslersämbetets bedömning

Bedömningen har gjorts utifrån kraven i 1 kap. 2 och 8–9 §§ i högskolelagen.

Bedömargruppens bedömning är att följande 23 kurser uppfyller kraven i 1 kap. 2 och 8–9 §§ i högskolelagen:

- *Blekinge tekniska högskola: Miljöstyrning*
- *Göteborgs universitet: Klimatförändringar/människa/samhälle*
- *Högskolan i Borås: Det ansvarsfulla modeföretaget*
- *Högskolan Dalarna: Introduktion till hållbar utveckling*
- *Högskolan i Gävle: Hållbarhet i nordiska ekosystem*
- *Högskolan i Halmstad: Klimatförändringar, jordens resurser och samhället*
- *Högskolan i Jönköping: Hållbar omställning – vägar ut ur kriserna*
- *Högskolan Kristianstad: Miljöekonomi för hållbar utveckling*
- *Högskolan Väst: Marknadsföring I, Nät*
- *Karlstad universitet: Affärskulturer lokalt och globalt*
- *Kungliga Tekniska högskolan: Hållbarhet och ekonomi*
- *Linköpings universitet: Entreprenörskap*
- *Luleå tekniska universitet: Grundläggande entreprenörskap*
- *Lunds universitet: Miljöfrågor i ett internationellt perspektiv*
- *Lunds universitet: Projektledning och projektmetodik*
- *Malmö högskola: Samhällsekonomi*
- *Mittuniversitetet: Företagsekonomi GR (A), industriell ekonomi*
- *Mälardalens högskola: Entreprenörskap inom hälsa och välfärd*
- *Stockholms universitet: Projektledarutbildning*
- *Stockholms universitet: Världens eko, orienteringskurs*
- *Södertörns högskola: Kultur och entreprenörskap*
- *Södertörns högskola: Ledarskap och konflikthantering*
- *Uppsala universitet: Indirekt ledarskap.*

Bedömargruppens bedömning är att följande fem kurser inte uppfyller kraven i 1 kap. 2 och 8–9 §§ i högskolelagen:

- *Gymnastik- och idrottshögskolan: Innovation och entreprenörskap.* Medan kursen ger en god praktisk introduktion till entreprenörskap och innovation, så håller inte kursmål, undervisning, kurslitteratur och lärarkompetens den vetenskapliga nivå som kan förväntas av en entreprenörskapskurs på 15 högskolepoäng.
- *Högskolan i Skövde: Projektledning – grundläggande begrepp och metoder.* Vid den intervju som genomfördes framkom att kursens fokus har förskjutits med tiden och innehållet inte längre motsvarar kursplanen. Sammantaget framkommer en splittrad bild av kursens ämnestillhörighet, innehåll och vetenskaplig anknytning.
- *Luleås tekniska universitet: Knowledge Management.* Kursmålen är vaga och delvis normativt utformade, vilket ger en otydlighet i hur studenternas kritiskt och analytiskt

förhållningssätt säkras. Kurslitteraturens vetenskapliga inslag är begränsade. Dessutom har kursen en bristande forskningsanknytning avseende både lärarresurser och den omgivande akademiska miljön. Kursens vetenskapliga grund förefaller således otydlig.

- Malmö högskola: *Entrepreneurship, Patent and Intellectual Property*. Kursen har sitt huvudfokus inom entreprenörskap, men saknar vetenskaplig anknytning till fältet, och akademisk meriterade lärarresurser med vetenskaplig kompetens inom entreprenörskapsfältet är inte involverad i kursen. Kursens rubrik signalerar ett fokus på patent och intellectual property som inte är tillräcklig synlig i kursens innehåll.
- Örebro universitet: *Cultural Management I*. Kursen bedrivs i en stimulerande konstnärlig miljö med ambitionen att sammanföra producenter och entreprenörer inom kulturområdet med konstnärliga utövare. Den framstår dock snarare främst som förankrad i beprövad erfarenhet än i vetenskaplig grund. Organiserad samverkan bedrivs inte med besläktade ämnen, till exempel vid Handelshögskolan vid Örebro universitet.

Universitetskanslersämbetet instämmer i bedömargruppens bedömningar. Berörda lärosäten och utbildningsanordnare ska senast den 16 juni 2015 sända redogörelserna för vidtagna åtgärder till Universitetskanslersämbetet, som kommer att bedöma om bristerna kvarstår.

Beslut i detta ärende har fattats av universitetskanslern Harriet Wallberg efter föredragning av utredaren Johanna Köhlmark i närvaro av seniora rådgivaren Gunilla Jacobsson, samt tillförordnade avdelningschefen Karin Järplid Linde. I ärendets beredning har även utredaren Magnus Johansson och Loulou von Ravensberg deltagit.

Harriet Wallberg

Johanna Köhlmark.

Kopia till

Ledamöterna i bedömargruppen

Uppföljning av granskning av kurser som inte specifikt omfattas av kursfordringarna för någon examen

Beslut

Universitetskanslersämbetet finner inte längre anledning att ifrågasätta att följande tre kurser uppfyller kraven i 1 kap. 2 och 8–9 §§ i högskolelagen (1992:1434):

- *Arbetsledning* vid Högskolan Väst
- *Projektledning och projekt som arbetsform* vid Karolinska institutet
- *Lärarens reflektion – verksamhetsförlagd utbildning* vid Linnéuniversitetet.

Universitetskanslersämbetet avskriver ärendet avseende kursen *Projektledning – ledarskap, organisation och grupp* vid Mittuniversitetet som lärosätet meddelat har lagts ner.

Ärendet

Högskoleverket fick 2010 regeringens uppdrag (U2009/427/UH) att fortlöpande granska ett urval av kurser som inte specifikt omfattas av kursfordringarna för någon examen. Av uppdraget framgår att granskningarna ska göras utifrån kraven i 1 kap. 2 och 8–9 §§ i högskolelagen. Det framgår vidare att om en utbildning inte uppfyller kraven, bör lärosätet ges viss tid att avhjälpa bristerna. Kvarstår bristerna därefter, ska Högskoleverket underrätta regeringen. I *Regleringsbrev för budgetåret 2013 avseende Universitetskanslersämbetet* (U2012/7213/UH och U2012/6996/SAM (delvis)) har regeringen beslutat att Universitetskanslersämbetet ska överta det uppdrag som Högskoleverket har haft i fråga om granskning av vissa utbildningar som inte leder till examen (U2009/427/UH).

2013 genomförde Universitetskanslersämbetet med hjälp av en bedömargrupp en granskning av 27 kurser (reg.nr 111-418-13, Rapport 2014:2). Experternas bedömning var att följande fyra kurser inte uppfyllde kraven i 1 kap. 2 och 8–9 §§ i högskolelagen:

- *Arbetsledning* vid Högskolan Väst
- *Projektledning och projekt som arbetsform* vid Karolinska institutet
- *Lärarens reflektion – verksamhetsförlagd utbildning* vid Linnéuniversitetet
- *Projektledning – ledarskap, organisation och grupp* vid Mittuniversitetet.

Universitetskanslersämbetet instämde i experternas bedömningar och beslutade den 17 december 2013 att ifrågasätta om ovanstående fyra kurser uppfyllde kraven i 1 kap. 2 och 8–9 §§ i högskolelagen. Berörda lärosäten anmodades att inom sex månader inkomma med en redogörelse för de åtgärder som vidtagits för att avhjälpa dessa brister. Lärosätena meddelades att om bristerna därefter skulle bedömas kvarstå, så skulle regeringen underrättas.

Under de följande sex månaderna inkom redogörelser från samtliga berörda lärosäten. Avseende kursen *Projektledning – ledarskap, organisation och grupp* vid Mittuniversitetet meddelade det berörda lärosätet att utbildningarna lagts ned.

För tre av kurserna har de berörda lärosätena inkommit med redogörelser för de åtgärder som vidtagits för att avhjälpa bristerna i förhållande till kraven i högskolelagen. Det gäller följande kurser:

- *Arbetsledning* vid Högskolan Väst
- *Projektledning och projekt som arbetsform* vid Karolinska institutet
- *Lärarens reflektion – verksamhetsförlagd utbildning* vid Linnéuniversitet.

För granskningen av dessa redogörelser har Universitetskanslersämbetet anlitat en bedömargrupp bestående av följande experter:

- Professor Maj Carlsson Asplund, Göteborgs universitet
- Torsten Kälvevemark (ordförande)
- Professor Tuija Muhonen, Malmö högskola.

Bedömargruppens yttrande samt redogörelse för ärendets beredning återfinns i bifogad rapport (2014:15).

Bedömning

Bedömningen har gjorts utifrån kraven i 1 kap. 2 och 8–9 §§ i högskolelagen. Experternas bedömning är att de tre granskade kurserna efter vidtagna åtgärder uppfyller kraven i 1 kap. 2 och 8–9 §§ i högskolelagen.

Universitetskanslersämbetet instämmer i experternas bedömningar.

För den kurs som har lagts ned avskrivs ärendet.

Beslut i detta ärende har fattats av universitetskanslern Harriet Wallberg efter föredragning av utredaren Johanna Köhlmark i närvaro av seniora rådgivaren Gunilla Jacobsson, samt tillförordnade avdelningschefen Karin Järplid Linde.

Harriet Wallberg

Johanna Köhlmark

Kopia till

Ledamöterna i bedömargruppen

Sammanfattning

I denna rapport redovisas resultaten av Universitetskanslersämbetets (UKÄ) fjärde omgång av kartläggning och granskning av ett urval av kurser som inte specifikt omfattas av kursfordringarna för någon examen och som inte heller omfattas av UKÄ:s system för kvalitetsutvärdering 2011–2014. I rapporten redovisas även resultaten av uppföljningen av 2013 års granskning som berör de fyra kurser som då inte ansågs nå upp till kraven.

Rapportens första del utgörs av UKÄ:s redogörelse för uppdragets bakgrund och utgångspunkter. I denna del finns även en redovisning av den kartläggning som UKÄ har gjort av årets kursutbud, samt en redovisning av granskningens metod och tillvägagångssätt.

Den andra delen utgörs av bedömargruppens rapport. Denna del inleds med bedömargruppens allmänna kommentarer avseende de granskade kurserna och uppdraget som sådant, och avslutas med bedömarnas yttranden över de granskade kurserna.

I bedömargruppens inledande text betonar bedömarna vikten av denna typ av kurser, som kan ge studenterna en önskvärd breddning och behövlig fördjupning. I år, liksom tidigare år, understryker bedömargruppen också vikten av att kurserna utvecklar studenternas förmåga att göra kritiska bedömningar, och att kurserna lever upp till de krav på vetenskaplig förankring som är rimlig att ställa på kurser som ges på högskolenivå.

Årets granskning omfattar framför allt ämnen som inte ingått, eller som ingått i begränsad utsträckning, i tidigare års granskningar. Urvalet har haft fokus på kurser inom miljövetenskap, företagsekonomi, entreprenörskap och innovation samt projektledning. Urvalet utgörs av 28 kurser på grundnivå och avancerad nivå. Granskningen har gjorts utifrån de krav på högre utbildning som anges i 1 kap. 2, 8–9 §§ i högskolelagen. Underlaget för bedömningarna har utgjorts av självvärderingar och kursplaner. Vid behov har även kompletterande material begärts in och webbaserade intervjuer genomförts.

Bedömargruppen finner att 23 av de granskade kurserna uppfyller högskolelagens krav. Bedömargruppen konstaterar vidare att fem av kurserna inte lever upp till kraven. De svagheter som uppmärksammats i årets granskning rör framför allt den vetenskapliga grunden. Några av de kurser som bedöms inte leva upp till högskolelagens krav har adekvata praktiska upplägg, och medverkande lärare och föreläsare har beprövad erfarenhet från relevant område. Dock kan det i dessa kurser till exempel saknas lärare med relevant vetenskaplig kompetens, eller så har kursinnehåll och kurslitteratur inte en tydlig vetenskaplig förankring.

Den tredje delen av rapporten utgörs av uppföljningen av de kurser som bedömdes inte leva upp till högskolelagens krav i 2013 års granskning. Lärosätenas åtgärdsredovisningar har bedömts av samma bedömargrupp som deltog vid den första granskningen av kurserna. Bedömargruppen finner att de tre kurser som uppföljningen omfattade nu uppfyller lagens krav.

Uppdraget

Universitetskanslersämbetets förhoppning är att denna rapport kommer att vara till nytta för samtliga lärosätens kvalitetsarbete.

Bakgrund

Högskoleverket fick den 28 januari 2010 regeringens uppdrag (U2009/427/UH) att klarlägga vilka utbildningar som inte leder till en examen och som inte kommer att omfattas av det nationella systemet för kvalitetsutvärdering. I uppdraget ingick också att fortlöpande granska ett urval av sådana utbildningar utifrån de krav på högre utbildning som anges i 1 kap. 2, 8–9 §§ i högskolelagen. I uppdraget fastslås att om en utbildning inte uppfyller kraven, bör lärosätet ges viss tid att avhjälpa bristerna. Kvarstår bristerna därefter, ska Högskoleverket underrätta regeringen.

I regeringsbeslutet *Regleringsbrev för budgetåret 2013 avseende Universitetskanslersämbetet* (U2012/7213/UH och U2012/6996/SAM (delvis)) beslutar regeringen att Universitetskanslersämbetet ska överta det uppdrag som Högskoleverket har haft i fråga om granskning av vissa utbildningar som inte leder till examen (U2009/427/UH).

I samband med att den första granskningen genomfördes 2011 utformade Högskoleverket en granskningsmodell som särskilt anpassades för denna typ av kurser. Högskoleverket tog också fram en mer precis definition av vilka kurser som ska räknas till den aktuella kategorin (Rapport 2011:19 R.).

Den första granskningen resulterade i att Högskoleverket ifrågasatte att tio av 22 granskade kurser levde upp till högskolelagens krav. I 2012 års uppföljning avskrevs ärendet för sju av dessa kurser på grund av att de berörda lärosätena valt att avveckla dem. För de tre kurser som återstod blev bedömningen att de efter redovisade åtgärder levde upp till högskolelagens krav.

Den andra granskningen genomfördes 2012, och innehöll också en ny kartläggning av utbudet. Högskoleverket ifrågasatte att 21 av 56 granskade kurser levde upp till högskolelagens krav. Den tredje granskningen genomfördes 2013. UKÄ ifrågasatte fyra av 22 kurser. Under 2014 har UKÄ genomfört en ny kartläggning av utbudet samt en fjärde omgång granskningar av ett urval av kurser av detta slag.

Under de två första åren fokuserade urvalet på kurser i gränslandet mellan konstnärlig och vetenskaplig grund, men ämnesområdena varierade. Utgångspunkten för granskningarna 2011 och 2012 var också att den kan göras på en generell nivå som vanligtvis inte kräver specifik ämnessakkunskap avseende kursernas innehåll. Åren 2013 och 2014 har urvalet haft en tydligare tematisk inriktning. År 2013 granskades kurser inom området ledarskap, coachning, management, mentorskap och praktik eller verksamhetsförlagd utbildning samt pedagogik. Detta år har kurser inom miljövetenskap, företagsekonomi, innovation och entreprenörskap samt projektledning valts ut för granskning.

Utgångspunkter

Syftet med denna rapport är dels att presentera en kartläggning av utbudet av kurser som inte omfattas av kursfordringar för någon examen, dels att granska ett urval av dessa för att säkerställa att de lever upp till de krav på högre utbildning som formuleras i 1 kap. 2 och 8–9 §§ i högskolelagen. Vidare presenteras även en uppföljning av de kurser som inte bedömdes leva upp till lagens krav i granskningen 2013.

Avgränsningar

UKÄ har i kartläggningen och granskningen utgått från följande definition av vilka utbildningar som avses i regeringens uppdrag:

Kurser som inte specifikt omfattas av de nationella eller lokala kursfordringarna för någon examen. Det handlar närmare bestämt om kurser som inte ingår i ett utbildningsprogram som leder till en yrkesexamen, inte ingår i den normala progressionen (successiva fördjupningen) inom ett huvudområde för examen och inte på annat sätt uppfyller specifika fordringar som svarar mot en viss inriktning för examen.

För en förklaring av ramen och bakgrunden till denna definition hänvisas till rapport 2011:19 R, s. 10–12.

UKÄ vill understryka att definitionen måste tillämpas på ett verksamhetsanpassat sätt och i samråd med berörda lärosäten. Kurser som indirekt kan tillgodoräknas inom ramen för den normala progressionen inom ett huvudområde bör till exempel inte inkluderas i granskningen. Kurser som ämnesmässigt kan kopplas till huvudområdet för en examen, men inte uppenbart ligger inom den normala progressionen inom huvudområdet, kan i vissa fall undantas från granskningen om de hör till den rekommenderade studiegången inom ett program eller liknande.

Kommentar till årets regleringsbrev

I UKÄ:s regleringsbrev för budgetåret 2014 finns angivet: ”Universitetskanslersämbetets uppdrag att granska vissa utbildningar som inte leder till en examen (U2009/427/UH) ska även omfatta dels annan högskoleutbildning som inte ingår i systemet för utbildningsutvärdering, dels högskoleutbildningar där ämbetet bedömer att det finns ett särskilt behov av kvalitetssäkring utanför ordinarie utvärderingscykel.” Skrivningen innebär en utvidgning av uppdraget i förhållande till tidigare år.

I och med att ordinarie utvärderingscykel planerades att avslutas i oktober 2014, bedrev UKÄ sedan hösten 2013 ett utvecklingsarbete i syfte att revidera systemet för utbildningsutvärdering. Den 8 april 2014 tillsatte regeringen en utredning i syfte att ta fram ett sammanhållet system för kvalitetssäkring av högre utbildning.

Mot bakgrund av ovanstående kom UKÄ fram till att det fanns stor risk för överlappning och dubbelarbete om ett metodutvecklingsarbete skulle bedrivas också inom ramen för denna granskning. Frågan om annan högskoleutbildning som inte ingår i systemet för utbildningsutvärdering samt högskoleutbildningar där ämbetet bedömer att det finns ett särskilt behov av kvalitetssäkring utanför ordinarie utvärderingscykel bedömdes falla inom ramen för arbetet med att utveckla ett nytt sammanhållet kvalitetssäkringssystem.

Tillvägagångssätt och rapport

Under våren 2014 anmodade UKÄ alla lärosäten att skicka in en förteckning över de kurser som svarade mot definitionen ovan. Lärosätenas förteckningar inkom i mars 2014, och sammanställdes av UKÄ. Baserat på sammanställningen gjordes ett urval av lämpliga teman, och därefter gjordes ett urval av kurser. Lärosäten vars kurser ingick i urvalet meddelades i april, och självvärderingar och tillhörande underlagsmaterial inkom i juni 2014. En bedömargrupp med kompetens inom valda teman rekryterades.

Bedömargruppen har läst inkomna självvärderingar och underlagsmaterial, skrivit yttranden och gemensamt diskuterat bedömningarna (utom i de fall jäv föreligger).

Sammanlagt har bedömargruppen sammanträtt tre gånger under året.

I följande avsnitt Kartläggningen presenteras UKÄs sammanställning av de kurser som lärosätena redovisat. I avsnittet Granskningen presenteras metod, genomförande och bedömargruppen för själva granskningen mer utförligt. Därefter följer Bedömargruppens rapport, som inleds med bedömargruppens kommentarer, och som följs av yttrandena för de 28 kurser som granskas. Rapporten avslutas med Uppföljning av års 2013 granskning, där bedömargruppens yttranden över de kurser som bedömdes inte leva upp till högskolelagens krav i 2013 års granskning redovisas.

Kartläggningen

Under våren 2014 uppmanade UKÄ alla lärosäten att skicka in en förteckning över de kurser som svarade mot definitionen ovan. Kurserna skulle ingå i lärosätets aktuella kursutbud under vårterminen eller höstterminen 2014. Av förteckningen skulle följande uppgifter om respektive kurs framgå:

- kursens fullständiga namn
- kurskod
- antalet högskolepoäng
- om kursen ges på grundnivå eller avancerad nivå
- om kursen har särskilda behörighetskrav utöver grundläggande behörighet för högskolestudier
- om kursen är en distansutbildning
- vid vilken fakultet eller motsvarande som kursen anordnas
- vilken eller vilka kategorier som kursen kan hänföras till (i första hand en eller flera av följande kategorier: humaniora, samhällsvetenskap, naturvetenskap, matematik, teologi, juridik och rättsvetenskap, medicin, vård, design, medier, teknik, utbildningsvetenskap, konst och estetiska ämnen, musik, idrott och friluftsliv samt professionsutbildning; i andra hand en egen beskrivning)
- i vilken mån kursen har en vetenskaplig, konstnärlig eller praktisk inriktning
- om och i så fall i vilken grad kursen involverar någon form praktik eller verksamhetsförlagd utbildning (VFU).

Det är viktigt att påpeka att det inrapporterade underlaget inte alltid ger en helt rättvisande bild av hur det förhåller sig vid respektive lärosäte. Det har inte funnits möjlighet för UKÄ att i detalj kontrollera och kvalitetssäkra lärosätenas redovisningar. I några fall, bland annat i samband med att en kurs har valts ut till granskning, har det visat sig att den inte är aktuell för granskning. Det kan också ske förändringar i det planerade kursutbudet under loppet av det gångna året, vilket bland annat innebär att kurser inte genomförs som planerat.

De sammanställningar som gjorts utifrån det kursutbud som lärosätena redovisat ger ändå en övergripande bild av hur utbudet ser ut. Av skälen som nämnts ovan finns det dock anledning att inte dra alltför långtgående slutsatser om exempelvis kursutbudet hos en specifik utbildningsanordnare. Med detta i åtanke kan man notera följande:

Sammanlagt 2 632 kurser rapporterades in från 43 lärosäten. År 2013 rapporterades 2 897 kurser in från 42 lärosäten, vilket innebär att antalet kurser har minskat med drygt 9 procent. Fördelningen per lärosäte framgår av tabell 1 nedan.

Tabell 1. Antal redovisade kurser per utbildningsanordnare

Lärosäte	Antal 2014	Antal 2013
Stockholms universitet	405	380
Lunds universitet	264	236
Luleå tekniska universitet	207	274
Malmö högskola	195	175
Karlstad universitet	136	97
Högskolan Dalarna	124	124
Högskolan Kristianstad	107	112
Högskolan i Halmstad	105	117
Högskolan i Skövde	89	60
Södertörns högskola	85	72
Linköpings universitet	80	97
Uppsala universitet	77	96
Högskolan i Gävle	73	111
Kungl. Musikhögskolan i Stockholm	71	15
Högskolan Väst	65	90
Högskolan i Borås	63	81
Försvarshögskolan	51	52
Umeå universitet	37	199
Högskolan i Jönköping	35	25
Örebro universitet	35	40
Mälardalens högskola	33	54
Göteborgs universitet	31	51
Mittuniversitetet	30	43
Blekinge tekniska högskola	26	4
Linnéuniversitetet	26	52
Kungl. Tekniska högskolan	25	56
Chalmers tekniska högskola	22	24
Konstfack	20	38
Stockholms konstnärliga högskola*	20	0
Karolinska institutet	16	27

Granskning av kurser som inte specifikt omfattas av kursfordringar för någon examen 2014 och uppföljning av granskade kurser 2013

Lärosäte	Antal 2014	Antal 2013
Handelshögskolan i Stockholm	13	11
Sophiahemmet Högskola	11	0
Kungl. Konsthögskolan	10	11
Stockholms Musikpedagogiska Institut	10	12
Ericastiftelsen	9	0
Gymnastik- och idrottshögskolan	9	13
Sveriges lantbruksuniversitet	7	2
Ersta Sköndal högskola	4	12
Newmaninstitutet	2	2
Röda Korsets Högskola	2	2
Johannelunds teologiska högskola	1	1
Teologiska Högskolan, Stockholm	1	0
Dans- och cirkushögskolan*	0	9
Högskolan på Gotland**	0	7
Operahögskolan*	0	6
Stockholms dramatiska högskola*	0	7
Totalt antal inrapporterade kurser	2632	2897

*Dans- och cirkushögskolan, Operahögskolan samt Stockholms dramatiska högskola har gått samman i Stockholms konstnärliga högskola sedan 1 januari 2014.

** Högskolan på Gotland har den 1 juli 2013 gått samman med Uppsala universitet.

Kurser som inte specifikt omfattas av kursfordringar för någon examen finns på de flesta lärosäten i Sverige. Det finns ett positivt samband mellan lärosätenas storlek mätt i antal registrerade studenter och antalet inrapporterade kurser¹. Landets större universitet redovisar, med undantag av Göteborgs, Linköpings, Umeå och Uppsala universitet, fler kurser medan de små högskolorna redovisar färre. Bland de mindre lärosätena som inrapporterat relativt många kurser finns Högskolan Dalarna, Högskolan Kristianstad och Högskolan i Halmstad.

De allra flesta, drygt 60 procent, av de redovisade kurserna omfattar 7,5 högskolepoäng eller mindre. Allra vanligast är kurser som har en omfattning om 7,5 högskolepoäng (drygt 55 procent av kurserna). Näst vanligast är kurser om 15 högskolepoäng som utgör nästan 22 procent och därefter kommer kurser om 30 högskolepoäng som utgör nästan 10 procent. Kurser över 30 och upp emot 60 högskolepoäng förekommer, men de är relativt få och utgör endast 1,5 procent av alla inrapporterade kurser, det vill säga 41 av totalt 2 632 kurser. Se tabell 2 nedan.

¹ Pearsson Correlation 0,673.

Tabell 2. Antal redovisade kurser fördelade efter omfång i högskolepoäng

Antal högskolepoäng	Antal kurser	Andel kurser
	4*	< 1 %
1,5–7	154	6 %
7,5	1464	56 %
8–12,5	110	4 %
15	577	22 %
16–20	18	1 %
22,5	3	< 1 %
25	2	< 1 %
30	259	10 %
33	1	< 1 %
45	8	< 1 %
54	1	< 1 %
60	31	1 %

*Poänguppgift saknas

Majoriteten, 86 procent, av de inrapporterade kurserna ges på grundnivå, och endast 13 procent ges på avancerad nivå. Endast tre kurser anges ligga på förberedande nivå och det är tre behörighetsgivande kurser i svenska. Det finns samtidigt 41 kurser där nivån inte är angiven i lärosätets redovisning till UKÄ. Av kursnamnen framgår det att dessa kurser, med ett undantag för en kurs i matematik, är introduktionskurser i olika språk. Av dessa språkkurser är 25 introduktionskurser i svenska, framför allt avsedda för utländska studenter och doktorander.

En egen genomgång som UKÄ gjort av kursplanerna för de 41 kurser som lärosätena inte redovisat nivå för, visar att tre av kurserna ligger på förberedande nivå. Totalt finns det alltså sex kurser på förberedande nivå bland de kurser som ingår i materialet. I ytterligare två kursplaner anges nivån med ett "x" och i övriga 36 kursplaner anges kursen ligga på grundnivå. Sammantaget blir fördelningen som i tabell 3 nedan.

Tabell 3. Antal redovisade kurser per utbildningsnivå

Nivå	Antal kurser	Andel kurser
Information saknas	2	< 1 %
Förberedande nivå	6	< 1 %
Grundnivå	2275	86 %

Nivå	Antal kurser	Andel kurser
Avancerad nivå	349	13 %

1 430 (54 procent) redovisade kurser uppges ha särskilda behörighetskrav. Totalt 762 kurser (29 procent) ges helt eller delvis som distansundervisning.

Den vanligaste klassificeringen med avseende på utbildningsområde är humaniora och samhällsvetenskap. Kurser inom områdena teknik, musik, utbildningsvetenskap, naturvetenskap, professionsvetenskap, konst eller estetiska ämnen är också relativt vanliga. Antalet kurser som klassificerats i respektive kategori framgår av tabell 4 nedan. Det framgår också av tabellen att en och samma kurs kan vara klassificerad i flera områdeskategorier, samt vilka andra områden som kurserna vanligen är kategoriserade i.

Tabell 4. Antal redovisade kurser per utbildningsområde

Områdeskategori	Antal kurser per område*	Antal kurser som klassificerats i två eller fler områden	De vanligaste andra områden som kurserna klassificerats i
Humaniora (H)	780	138	S, U, P, Teo, K
Samhällsvetenskap (S)	534	174	T, H, U, N
Teknik (T)	300	114	S, N, P, D
Musik (Mu)	292	31	P, U
Utbildningsvetenskap (U)	291	214	P, H, K, S
Naturvetenskap (N)	254	68	S, T, P, U
Professionsutbildning (P)	166	165	U, H, S, V
Konst och estetiska ämnen (K)	154	71	U, P, H, D
Vård (V)	111	40	S, P
Juridik (Jur)	105	12	S
Medicin (Med)	73	12	N
Idrott och friluftsliv (Id)	51	31	S, U
Medier (Mu)	48	31	T, S
Matematik (Ma)	45	19	N, U
Design (D)	40	28	T, K
Teologi (Teo)	21	15	H

*Totalt antal kategoriseringar: 3 265

Av de kurser som inrapporterats uppges 508 ha en praktisk inriktning och bland dessa har flest *antal* kurser områdesklassificeringen humaniora tätt följt av teknik och utbildningsvetenskap. I förhållande till antalet kurser som klassificerats inom respektive område hade ämnesområdet medier högst *andel* kurser med praktisk inriktning följt av design, professionsutbildning och konst. Klart lägst *andel* kurser med praktisk inriktning hade ämnesområdet matematik följt av teologi och vård. Kurser med praktiska inslag finns dock inom samtliga områden. Här bör man, precis som i tabell 4 ovan, beakta att en och samma kurs kan tillhöra flera olika områdeskategorier. Se tabell 5.

Tabell 5. Antal redovisade kurser med praktisk inriktning per område

Områdeskategori	Antal kurser med praktisk inriktning	Andel kurser med praktisk inriktning inom områdeskategorin
Humaniora	101	13 %
Teknik	100	33 %
Utbildningsvetenskap	94	33 %
Musik	84	29 %
Samhällsvetenskap	76	14 %
Professionsutbildning	74	44 %
Konst och estetiska ämnen	62	40 %
Naturvetenskap	32	12 %
Medier	28	58 %
Design	18	45 %
Juridik och rättsvetenskap	17	16 %
Idrott och friluftsliv	11	22 %
Vård	11	10 %
Medicin	9	12 %
Matematik	2	4 %
Teologi	2	10 %

Observera att andelen avser andelen kurser inom *områdeskategorin* som har praktisk inriktning.

Av de totalt 2 632 redovisade kurserna innehåller 62 kurser till största delen någon form av praktik eller verksamhetsförlagd utbildning (VFU). Fördelningen per utbildningsområde visas i tabell 6 nedan. Observera även här att en och samma kurs kan hänföras till flera områden.

Tabell 6. Antal redovisade kurser med praktik eller VFU per område

Områdeskategori	Antal kurser som till största delen består av praktik eller VFU	Antal kurser som i någon del består av praktik eller VFU
Teknik	25	100
Naturvetenskap	17	32

Områdeskategori	Antal kurser som till största delen består av praktik eller VFU	Antal kurser som i någon del består av praktik eller VFU
Samhällsvetenskap	12	76
Professionsutbildning	9	74
Humaniora	5	101
Medier	2	28
Utbildningsvetenskap	2	94
Musik	1	84
Design	0	18
Idrott och friluftsliv	0	11
Juridik och rättsvetenskap	0	17
Konst och estetiska ämnen	0	62
Matematik	0	2
Medicin	0	9
Teologi	0	2
Vård	0	11
Totalt	62	508

Granskningen

I detta kapitel behandlas metoden för granskningen, samt genomförandet och resultatet av årets granskning.

Metod

Den granskningsmodell som har tillämpats anknyter i grunden till traditionell kollegial bedömning. Bedömaregruppen består av externa bedömare som har relevant sakkunskap och erfarenhet. Bedömarna har haft stöd i de specifika krav och kriterier som beskrivits nedan.

Kurserna har i första hand granskats utifrån en *förenklad självvärdering*, i vilken de berörda lärosätena på två sidor fick redogöra för hur utbildningen motsvarar kraven i 1 kap. 2, 8–9 §§ i högskolelagen. Syftet med den förenklade självvärderingen är att ge en bild av såväl utbildningens högskolemässighet som dess kvalitet. Till den förenklade självvärderingen ombads lärosätena även bifoga *gällande kursplan*. Om *urvalet av kurslitteratur och övrigt kursmaterial* inte var specificerat i kursplanen, fick lärosätena bifoga en separat förteckning över detta. Lärosätena ombads också att bifoga *en kort redogörelse för lärarresursen samt hur den tas till vara i undervisningen*.

Vid behov görs en fördjupad granskning. Bedömaregruppen begär då in kompletterande material och genomför webbaserade intervjuer.

Krav och kriterier

Granskningen har gjorts utifrån de krav på högre utbildning som formuleras i 1 kap. 2 och 8–9 §§ i högskolelagen:

1 kap. 2 § högskolelagen:

2 § Staten ska som huvudman anordna högskolor för

1. utbildning som vilar på vetenskaplig eller konstnärlig grund samt på beprövad erfarenhet, och

2. forskning och konstnärligt utvecklingsarbete samt annat utvecklingsarbete.

I högskolornas uppgift ska ingå att samverka med det omgivande samhället och informera om sin verksamhet samt verka för att forskningsresultat tillkomna vid högskolan kommer till nytta. (SFS 2009:45)

I det här sammanhanget är det huvudsakligen *kravet att utbildningen vilar på vetenskaplig eller konstnärlig grund samt på beprövad erfarenhet* som är relevant. Enligt lagen är det inte tillräckligt att utbildningen vilar på beprövad erfarenhet, och det är därmed avgörande att den vilar på vetenskaplig eller konstnärlig grund. Kopplingen till relevant beprövad erfarenhet bör givetvis även vägas in i bedömningen.

I 1 kap. 8–9 §§ i högskolelagen formuleras kraven på utbildning på grundnivå respektive kraven på utbildning på avancerad nivå:

8 § Utbildning på grundnivå ska väsentligen bygga på de kunskaper som eleverna får på nationella program i gymnasieskolan eller motsvarande kunskaper. Regeringen får dock besluta om undantag när det gäller konstnärlig utbildning.

- Utbildning på grundnivå ska utveckla studenternas
- förmåga att göra självständiga och kritiska bedömningar,
 - förmåga att självständigt urskilja, formulera och lösa problem, och
 - beredskap att möta förändringar i arbetslivet.
- Inom det område som utbildningen avser ska studenterna, utöver kunskaper och färdigheter, utveckla förmåga att
- söka och värdera kunskap på vetenskaplig nivå,
 - följa kunskapsutvecklingen, och
 - utbyta kunskaper även med personer utan specialkunskaper inom området. (SFS 2009:1037)

§ 9 Utbildning på avancerad nivå ska väsentligen bygga på de kunskaper som studenterna får inom utbildning på grundnivå eller motsvarande kunskaper.

Utbildning på avancerad nivå ska innebära fördjupning av kunskaper, färdigheter och förmågor i förhållande till utbildning på grundnivå och skall, utöver vad som gäller för utbildning på grundnivå,

- ytterligare utveckla studenternas förmåga att självständigt integrera och använda kunskaper,
- utveckla studenternas förmåga att hantera komplexa företeelser, frågeställningar och situationer, och
- utveckla studenternas förutsättningar för yrkesverksamhet som ställer stora krav på självständighet eller för forsknings- och utvecklingsarbete. (SFS 2006:173)

Dessa krav handlar dels om vilka förkunskaper hos studenterna som utbildningen väsentligen ska bygga vidare på, dels om vad som ska utvecklas hos studenterna genom utbildningen och i vilken grad.

Kraven för vad utbildningen ska utveckla hos studenterna bör dock ses som krav för en samlad utbildning som kan leda till en examen. Det är orimligt att varje enskild kurs ska ha mål och innehåll som svarar mot samtliga dessa krav. Däremot bör varje kurs tydligt svara mot åtminstone något eller några av dessa krav för utbildning på respektive nivå.

I samband med den första granskningen av detta slag konkretiserades kraven i högskolelagen i relation till kursers förutsättningar, genomförande och resultat. Konkretiseringarna resulterade i följande kriterier:

Innehåll och genomförande

- Innehållet ska vila på vetenskaplig eller konstnärlig grund samt på beprövad erfarenhet.
- Förkunskapskraven ska motsvara kraven för utbildning på respektive nivå.
- Kursmålen ska motsvara kraven för utbildning på respektive nivå.
- Undervisningsformer, undervisningsmaterial, faciliteter (till exempel lokaler och utrustning) och examinationsformer ska vara adekvata i relation till kursmålen.

Lärreresurs

- Det ska finnas en tillräckligt omfattande lärarresurs, med erforderlig vetenskaplig och konstnärlig kompetens samt professionserfarenhet.

Säkring av resultat

- Utbildningen ska sammantaget anordnas på ett sätt som ger studenterna goda förutsättningar att nå kursmålen.

Tillämpning av ovanstående krav och kriterier

Kraven på kurser av detta slag bör i några avseenden vara strängare än kraven på kurser som på ett tydligare sätt ingår i progressionen mot en examen. Detta i och med att de senare kurserna ingår i (och kan bedömas i förhållande till) en mer omfattande helhet.

Inom utbildningar som leder till examen kan exempelvis mer praktiska kurser knyta an till andra mer vetenskapligt eller konstnärligt förankrade delar av utbildningen. En tydlig återkoppling mellan teori, vetenskaplig kritisk reflektion och praktik säkras genom kursutbudet som helhet. Däremot kan en fristående kurs med renodlad praktisk inriktning utan särskilda förkunskapskrav och utan tydlig anknytning till vetenskaplig eller konstnärlig grund vara mer problematisk i relation till högskolelagens krav.

Bedömarens sammansättning

Vid sammansättningen av bedömarens grupp har målsättningen varit en bedömarens grupp med bred kompetens inom utbildnings- och forskningsområdena och med specialkunskaper inom några av de områden som flera av kurserna i urvalet anknyter till.

För granskningen har Universitetskanslersämbetet anlitat en bedömarens grupp om fyra personer:

- Professor Leona Achtenhagen, Högskolan i Jönköping, företagsekonomi
- Professor Lars Hallén, Mälardalens högskola, företagsekonomi
- Lektor Johan Hedrén, Linköpings universitet, miljövetenskap
- Professor Tuija Muhonen (ordförande), Malmö högskola, arbetsvetenskap.

På grund av jäv har

- Leona Achtenhagen inte deltagit i bedömningen av kursen vid Högskolan i Jönköping
- Lars Hallén inte deltagit i bedömningen av kursen vid Mälardalens högskola
- Johan Hedrén inte deltagit i bedömningen av kursen vid Linköpings universitet
- Tuija Muhonen inte deltagit i bedömningen av kursen vid Malmö högskola.

Bedömarens grupp har, för bedömningen av två kurser, också förstärkts med professor Eva Schömer, Linnéuniversitetet, rättsvetenskap, samt professor Jesper Stage, Mittuniversitetet, nationalekonomi. Dessa bedömare har tagit del av relevant underlagsmaterial och vid behov samrått med bedömarens grupp, men inte deltagit i ordinarie möten och diskussioner.

Genomförande

Utifrån kartläggningen av det inrapporterade kursutbudet gjordes ett urval på drygt 30 kurser. Utgångspunkten för urvalet detta år var att främst välja ämnen som inte ingått i någon större utsträckning i tidigare års granskningar. Detta år granskades således kurser

inom miljövetenskap, företagsekonomi, innovation och entreprenörskap. Det tredje temat, projektledning, ingick även i förra årets granskning och valdes för att få en kontinuitet i bedömargruppen.

I några fall visade det sig att kurserna som ursprungligen hade rapporterats in inte längre var aktuella för granskning av olika skäl. I de flesta fall kunde dessa kurser ersättas av andra kurser men i några fall bedömdes detta inte vara rimligt av praktiska skäl. Dessa 28 kurser blev kvar att granska:

- *Miljöstyrning* vid Blekinge tekniska högskola
- *Innovation och entreprenörskap* vid Gymnastik- och idrottshögskolan
- *Klimatförändringar/människa/samhälle* vid Göteborgs universitet
- *Det ansvarsfulla modeföretaget* vid Högskolan i Borås
- *Introduktion till hållbar utveckling* vid Högskolan Dalarna
- *Hållbarhet i nordiska ekosystem* vid Högskolan i Gävle
- *Klimatförändringar, jordens resurser och samhället* vid Högskolan i Halmstad
- *Hållbar omställning – vägar ut ur kriserna* vid Högskolan i Jönköping
- *Projektledning – grundläggande begrepp och metoder* vid Högskolan i Skövde
- *Miljöekonomi för hållbar utveckling* vid Högskolan Kristianstad
- *Marknadsföring I, Nät* vid Högskolan Väst
- *Affärskulturer lokalt och globalt* vid Karlstad universitet
- *Hållbarhet och ekonomi* vid Kungliga Tekniska högskolan
- *Entreprenörskap* vid Linköpings universitet
- *Grundläggande entreprenörskap* vid Luleå tekniska universitet
- *Knowledge Management* vid Luleå tekniska universitet
- *Miljöfrågor i ett internationellt perspektiv* vid Lunds universitet
- *Projektledning och projektmetodik* vid Lunds universitet
- *Entrepreneurship, Patent and Intellectual Property* vid Malmö högskola
- *Samhällsekonomi* vid Malmö högskola
- *Företagsekonomi GR (A), industriell ekonomi* vid Mittuniversitetet
- *Entreprenörskap inom hälsa och välfärd* vid Mälardalens högskola
- *Projektledarutbildning* vid Stockholms universitet
- *Världens eko, orienteringskurs* vid Stockholms universitet
- *Kultur och entreprenörskap* vid Södertörns högskola
- *Ledarskap och konflikthantering* vid Södertörns högskola
- *Indirekt ledarskap* vid Uppsala universitet
- *Cultural Management I* vid Örebro universitet.

Om bedömargruppen ansåg att det fanns behov av mer information efter sin första bedömning av kurserna begärde UKÄ in kompletterande material. Det skedde i de fall bedömarna ansåg att informationen i självvärderingen behövde förtydligas. Intervjuer gjordes med utbildningsföreträdare vid sex lärosäten: Gymnastik- och idrottshögskolan, Högskolan i Skövde, Malmö högskola, Mälardalens högskola, Luleå tekniska universitet och Örebro universitet. Syftet med intervjuerna var att få kompletterande underlag för bedömningen.

Resultat

Bedömarens bedömning är att följande 23 kurser uppfyller kraven i 1 kap. 2 och 8–9 §§ i högskolelagen:

- *Miljöstyrning* vid Blekinge tekniska högskola
- *Klimatförändringar/människa/samhälle* vid Göteborgs universitet
- *Det ansvarsfulla modeföretaget* vid Högskolan i Borås
- *Introduktion till hållbar utveckling* vid Högskolan Dalarna
- *Hållbarhet i nordiska ekosystem* vid Högskolan i Gävle
- *Klimatförändringar, jordens resurser och samhället* vid Högskolan i Halmstad
- *Hållbar omställning – vägar ut ur kriserna* vid Högskolan i Jönköping
- *Miljöekonomi för hållbar utveckling* vid Högskolan Kristianstad
- *Marknadsföring I, Nät* vid Högskolan Väst
- *Affärskulturer lokalt och globalt* vid Karlstad universitet
- *Hållbarhet och ekonomi* vid Kungliga Tekniska högskolan
- *Entreprenörskap* vid Linköpings universitet
- *Grundläggande entreprenörskap* vid Luleå tekniska universitet
- *Miljöfrågor i ett internationellt perspektiv* vid Lunds universitet
- *Projektledning och projektmetodik* vid Lunds universitet
- *Samhällsekonomi* vid Malmö högskola
- *Företagsekonomi GR (A), industriell ekonomi* vid Mittuniversitetet
- *Entreprenörskap inom hälsa och välfärd* vid Mälardalens högskola
- *Projektledarutbildning* vid Stockholms universitet
- *Världens eko, orienteringskurs* vid Stockholms universitet
- *Kultur och entreprenörskap* vid Södertörns högskola
- *Ledarskap och konflikthantering* vid Södertörns högskola
- *Indirekt ledarskap* vid Uppsala universitet.

Bedömarens bedömning är att följande fem kurser inte uppfyller kraven i 1 kap. 2 och 8–9 §§ i högskolelagen:

- *Innovation och entreprenörskap* vid Gymnastik- och idrottshögskolan
- *Projektledning – grundläggande begrepp och metoder* vid Högskolan i Skövde
- *Knowledge Management* vid Luleå tekniska universitet
- *Entrepreneurship, Patent and Intellectual Property* vid Malmö högskola
- *Cultural Management I* vid Örebro universitet.

Universitetskanslersämbetet instämmer i dessa bedömningar. Av yttrandena över de enskilda kurserna framkommer närmare vari respektive kurs brister i förhållande till lagens krav.

Universitetskanslersämbetets kommentarer

I årets kartläggning ombads lärosätena även inrapportera kurskoderna till de kurser som ingick i förteckningen. Syftet med att ta in kurskoderna är att det därigenom blir möjligt att genomföra en statistisk uppföljning av studentunderlaget i de inrapporterade kurserna. Syftet är att ytterligare fördjupa bilden av dessa kurser – vilka studenter studerar dessa och vilka utbildningar går de eventuellt vidare till? Denna uppföljning planeras att genomföras under 2015.

I samband med årets kartläggning ombads lärosätena också besvara en enkät om huruvida åtgärder vidtagits för att se över kursutbudet under perioden 2011-2014. En sammanställning av de granskningar som gjorts samt en redovisning av inkomna svar planeras att presenteras av UKÄ under våren 2015.

UKÄ:s förhoppning är att dessa planerade rapporter ytterligare kan bidra till kunskapsläget avseende denna typ av kurser.

Avseende granskningen så innebär metoden med stickprov att endast en ytterst liten del av det inrapporterade kursutbudet granskas. Det bör således understrykas att urvalet inte är sådant att det tillåter några generella slutsatser om huruvida kurser av detta slag i allmänhet uppfyller högskolelagens krav. Dock kan det konstateras att granskningen kan bidra till att identifiera vissa återkommande utmaningar för denna typ av kurser i allmänhet och för kurser inom samma eller närliggande ämnesområde, något som bedömargruppen också uppmärksammar och utvecklar i sina allmänna kommentarer.

I bedömargruppens inledande text betonas vikten av denna typ av kurser, som både kan ge studenterna en önskvärd breddning och behövlig fördjupning. I år, liksom tidigare år, understryker bedömargruppen också vikten av att kurserna utvecklar studenternas förmåga att göra kritiska bedömningar, och att kurserna lever upp till de krav på en vetenskaplig förankring som är rimlig att ställa på kurser som ges på högskolenivå.

Årets granskning innefattar framför allt ämnen som inte har ingått, eller som har ingått i begränsad utsträckning, i tidigare års granskningar. De svagheter som uppmärksammats i årets granskning rör framför allt den vetenskapliga grunden. Några av de kurser som inte bedöms leva upp till högskolelagens krav har adekvata praktiska upplägg och medverkande lärare och föreläsare ofta har beprövad erfarenhet från relevant område. Det saknas dock i vissa fall en tydlig vetenskaplig förankring. Detta innebär att det kan saknas lärare med relevant vetenskaplig kompetens, och att kursens innehåll och kurslitteratur får en slagsida åt det praktiska.

Bedömargruppen uppmärksammar också vikten av att kursernas ämnestillhörighet motsvarar kursens huvudsakliga innehåll. Kurser inom projektledning samt innovation och entreprenörskap tas som exempel på kurser där tyngdpunkten i innehållet ofta ligger inom beteendevetenskap eller företagsekonomi, men ämnestillhörigheten anges vara någonting annat. UKÄ och tidigare Högskoleverket har i uppdrag att följa upp klassificeringen av kurser i olika utbildningsområden (U2013/7791/UH U2013/7484/SAM (delvis)). I rapportern *Högskoleverkets uppföljning av kursklassificering vid universitet och högskolor* (Rapport 2012:25 R) konstateras att ”kursklassificering i vissa fall är en mycket svår och komplicerad sak”. Då kurser inom ett och samma ämne kan ha olika ämnesinnehåll klassificeras kurserna på olika sätt. Högskoleverkets slutsats var att den ”översyn av systemet för klassificering av kurser

med syfte att skapa transparenta former för ersättning till lärosätena” som Riksrevisionen förordade var ytterst angelägen, en slutsats som fortfarande är aktuell.

Avseende de granskade kurserna, så kan det framhållas att det också ingår kurser, där det i självvärdering och i intervjuer på ett övertygande sätt presenterat ett genomtänkt och pedagogiskt upplägg med en tydlig vetenskaplig förankring inom kursens huvudsakliga ämne, och där kursansvarig, vars huvudsakliga kompetens ligger inom ett annat område, demonstrerat sin kännedom om området för kursen.

Avslutningsvis så finns det i årets granskning, liksom tidigare år, goda exempel på väl genomtänkta och pedagogiska kurser, som bedömagruppen med glädje skulle kunna rekommendera till studenter. Bedömagruppen lyfter fram kurser som till exempel har en god balans mellan teori och praktik, en pedagogisk kreativitet, genomtänkta kursmål och kursmaterial, samt en god lärarresurs.

BEDÖMARGRUPPENS RAPPORT FÖR 2014 ÅRS GRANSKNING

Allmänna kommentarer

Vårt uppdrag som bedömare har varit att granska ett antal kurser som inte specifikt omfattas av kursfordringarna för någon examen. Den här typen av granskning har genomförts årligen sedan 2011. De första bedömningsomgångarna 2011 och 2012 omfattade i huvudsak kurser som befann sig i gränslandet mellan vetenskaplig och konstnärlig grund, men även andra typer av kurser, medan huvudfokus 2013 låg dels på kurser inom ledarskap, coaching, management, och mentorskap, dels på praktikkurser, verksamhetsförlagd utbildning samt kurser inom pedagogik. I årets bedömning ingår ett urval kurser som huvudsakligen är inriktade mot entreprenörskap, företagsekonomi, miljövetenskap och projektledning. Bedömargruppens sammansättning återspeglar i stort sett kursurvalet, dock har bedömargruppen behövt förstärkas med ytterligare två bedömare.

Bedömargruppen har granskat sammanlagt 28 kurser från 23 lärosäten. De flesta av dessa kurser ges på grundnivå – i årets granskning ges endast två kurser på avancerad nivå. Granskningen av kurserna har huvudsakligen skett utifrån självvärderingar och annat skriftligt underlag såsom kursplaner som lärosäten skickat in. I sex fall har bedömargruppen begärt in kompletterande information skriftligt och i ytterligare sex fall har bedömargruppen genomfört webbintervjuer med representanter från lärosätena.

Under bedömningsarbetet har vi identifierat en del generella aspekter som vi lyfter fram i följande avsnitt innan de detaljerade granskningarna presenteras.

Vetenskap och beprövad erfarenhet

Enligt högskolelagen ska utbildning vid universitet och högskolor vila på vetenskaplig eller konstnärlig grund samt på beprövad erfarenhet. I årets granskning finns inga kurser som vilar på konstnärlig grund, utan samtliga kurser har bedömts utifrån vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Den vetenskapliga grunden kan säkras genom lärarnas och examinatorernas kompetens, kurslitteraturen samt den omgivande forskningsmiljön. Den beprövade erfarenheten är svårare att definiera. Beprövad erfarenhet i sig kan inte heller vara avgörande för en utbildnings förenlighet med högskolelagens krav, utan behöver avvägas mot forskningsbaserad kunskap. En teoridrivna kunskapsförmedling, till exempel inom kurser i entreprenörskap, kan med fördel balanseras med praktiska övningar. Balansen mellan teori och praktik kan dock vara svår att uppnå. Medan en helt teoribaserad kurs inom ämnet kan vara adekvat, uppfyller inte en helt praktisk orienterad kurs utan akademisk förankring högskolelagens krav.

Som en viktig del i den vetenskapliga grunden ingår ett kritiskt och analytiskt förhållningssätt. Detta innebär att olika teoribildningar och kunskapssystem måste kunna diskuteras, kritiskt granskas och ifrågasättas. Också när det rör sig om kurser av omfattningen 7,5 högskolepoäng bör kursuppläggningsen främja ett sådant förhållningssätt. För att utveckla det kritiska och analytiska förhållningssättet bör högskoleutbildningar inte heller vara anordnade kring enbart ett visst tekniskt eller kommersiellt system eller program och inte heller kring en enda skolbildning inom det aktuella vetenskapsområdet.

När det gäller exempelvis miljövetenskap är det viktigt att uppmärksamma att området kännetecknas av att olika synsätt förekommer, och att olika vetenskapliga perspektiv här ofta bryts mot varandra. Det gäller kanske särskilt när fokus är på hållbar utveckling. Uppfattningarna om vad som utgör hållbar utveckling liksom om begreppets

vetenskapliga relevans varierar stort, vilket bör framgå i de kurser som har begreppet som utgångspunkt.

Förkunskapskrav

Enligt högskolelagen ska utbildning på grundnivå väsentligen bygga på kunskaper som studenterna får på nationella program i gymnasieskolan eller motsvarande kunskaper. De flesta kurser på grundnivå som granskats har grundläggande behörighet som förkunskapskrav, antingen från gymnasieskolan eller motsvarande kommunal vuxenutbildning.

När det gäller utbildning på avancerad nivå ska den väsentligen bygga på de kunskaper som studenterna får inom utbildning på grundnivå eller motsvarande kunskaper. Den ska vidare innebära fördjupning av kunskaper, färdigheter och förmågor i förhållande till utbildning på grundnivå och ska dessutom ytterligare utveckla studenternas förmåga att självständigt integrera och använda kunskaper liksom deras förmåga att hantera komplexa företeelser, frågor och situationer. Sist men inte minst ska den utveckla studenternas förutsättningar för sådan yrkesverksamhet som ställer stora krav på självständighet, däribland forsknings- och utvecklingsarbete.

För att möta de krav högskolelagens ställer på kurser på avancerad nivå måste högre krav ställas på lärarkompetens och litteratur. Om kursen uppges ligga på avancerad nivå måste således högre krav ställas på lärarkompetens och litteratur. Den vetenskapliga förankringen måste vara påtaglig och dominerande. I vår bedömning har vi därmed ställt större krav på de kurser som ligger på den avancerade nivån.

De flesta kurser omfattar 7,5 högskolepoäng, men det finns även några enstaka exempel på kurser som omfattar 15 högskolepoäng och 30 högskolepoäng. De skiljer sig i huvudsak från de kortare kurserna genom större omfång, men det innebär också att det inom ramen för sådana kurser bör finnas större utrymme för ett kritiskt förhållningssätt.

Kursbenämningar och kursinnehåll

Kursbenämningar kan ha betydelse för rekryteringen av studenter, och kanske särskilt till kurser som inte ingår i program. Det kan därvid uppstå en motsättning mellan å ena sidan önskemålet att använda slagkraftiga och spännande benämningar som förväntas vara attraktiva och å andra sidan mer konventionella benämningar som beskriver kursen med hjälp av den gängse terminologin inom disciplinen. Ibland förefaller den motsättningen hanteras genom att en kurs ges ett namn på svenska och ett annat på engelska där den senare inte är en särskilt trogen översättning av det populariserade svenska namnet. Det kan ifrågasättas om detta är lämpligt, eftersom det ibland inte är uppenbart att den svenska och den engelska benämningen beskriver samma kurs. Bedömargruppen rekommenderar hög överensstämmelse mellan kursbenämningarna på båda språken. Oavsett språk bör kursnamnen baseras på terminologi som positionerar kursen inom ämnet eller ämnena med hjälp av etablerade begrepp inom disciplinen. I den mån som det kan finnas behov av populariserade benämningar passar sådana bättre i beledsagande text.

I vissa fall överensstämmer således inte den engelska beskrivningen av kursinnehållet med den på svenska. Det förekommer även andra brister i kursplaner. Ibland har kurser utvecklats åt ett annat håll än vad som är angett i kursplanen så att det uppstått bristande överensstämmelse mellan kursplanen och kursens faktiska inriktning som den återges i kursbeskrivningar och studieanvisningar. Vidare bör det stå i kursplanen om kursen ges på distans eller på campus. Bedömargruppen rekommenderar därför generellt att lärosätena bör se över sina kursplaner.

Kursernas ämnestillhörighet

Det finns tveksamheter i kursernas ämnestillhörighet, till exempel vad gäller kurser i projektledning. Kurser med ungefär samma innehåll och kurslitteratur kan tillhöra allt från musik och historia till automatiseringsteknik, när den i andra sammanhang etablerade ämnestillhörigheten i de flesta fall är beteendevetenskap eller företagsekonomi. Det är förståeligt att såväl kulturarbetare och musiker som tekniker behöver kunskaper i projektledning på dagens arbetsmarknad, och genom anknytning till den vetenskapliga grunden i projektledning uppnås såväl ökat djup som större generaliserbarhet av de tillämpade kunskaperna.

Även om lärosätena är fria att fördela resurser internt efter behov kan den högre studentpengen inom teknik och konstnärliga ämnen medföra en lockelse att definiera samhälls- och beteendevetenskapliga ämnen som något annat än vad de är för att komma i åtnjutande av en mer generös tilldelning. Det kan också innebära en lockelse att placera sådana kurser i andra avdelningar än där de har sin vetenskapliga grund. Sådana strävanden innebär risker för att verksamhetens vetenskaplighet är svag, vilket kräver stor vaksamhet.

Kursmål

En del av kursmålen i de granskade kurserna är otydliga vad gäller högskolelagens krav på självständiga och kritiska bedömningar. I vissa fall är målformuleringarna vaga och/eller normativt formulerade, utan att normativiteten närmare motiveras. Det normativa språkbruket kan till exempel innebära att det av kursmålen inte framgår att studenternas kritiskt och analytiskt förhållningssätt säkras. Hur studenterna ska uppnå målen och hur de ska examineras framgår inte alltid tydligt av kursmaterialet. Vid tidigare granskningar har det framkommit att kursmålen kunde vara mycket omfattande och snudd på överambitiösa i förhållande till vad som kan vara rimligt att uppnå inom den utsatta studietiden för kursen. I årets granskning finns det både exempel på detta och på svagheter som består av vaga och okritiska kursmål.

Kurslitteratur

Eftersom flera av de granskade kurserna åtminstone delvis är praktiskt orienterade mot entreprenörskap och projektledning återspeglas detta i att en del av kurslitteraturen består av handböcker med en blandning av forskningsresultat, generell vetenskaplig teori och praktisk rådgivning. Det är viktigt att betona att litteraturen i en högskolekurs inte enbart kan bestå av tillrättalagda handböcker som tenderar att ge en förenklad bild av en komplex verklighet. Många handböcker har också ett språkbruk där vissa synsätt tas för givna och inte tydliggör förekomsten av olika normer eller problematiserar exempelvis maktrelationer, målkonflikter och långsiktiga effekter.

Även kurser med tyngdpunkt i beprövad erfarenhet måste vara vetenskapligt baserade, och det måste återspeglas även när det gäller kurslitteraturen. En litteraturlista bör omfatta vetenskaplig litteratur baserad på aktuell forskning såväl nationellt som internationellt. Det kan gälla avhandlingar, artiklar ur fackgranskade tidskrifter, vetenskapliga skrifter av forskare eller liknande.

Undervisning och examination

Det finns stor variation när det gäller formerna för undervisning och examination mellan de granskade kurserna. I förra årets granskning var flera kurser helt nätbaserade, medan det finns större variation i årets kursurval. Vissa kurser ges och examineras enbart genom

nätet, andra kombinerar distansundervisningen med campusträffar, och ytterligare andra ges helt och hållet på campus. Det finns också exempel på nätbaserade kurser där examinationen sker både genom inlämningsuppgifter och genom en avslutande individuell salstentamen. Detta kan vara ett sätt att säkerställa att det är studenten själv som examineras.

Det positiva med distanskurser är att de ger möjlighet för yrkesverksamma och studerande på andra orter att ta del av högre utbildning. Flexibiliteten för de studerande är en av distansutbildningens stora fördelar. Distansstudenterna går visserligen miste om seminariediskussioner, och interaktionen med andra studerande och forskande lärare på campus. Det finns dock olika tekniska lösningar som gör att distansutbildningen kan innehålla moment av olika karaktär i lika stor utsträckning som utbildningen på campuskurser.

Lärraresurser

Det har påpekats i de tidigare granskningsrapporterna att varje kurs helst bör ha åtminstone en disputerad lärare:

Detta kan dock inte sättas som ett ovillkorligt krav, dels med tanke på kursernas nivå och omfattning, dels med hänsyn till att praktisk och beprövad erfarenhet i vissa fall kan vara lika väsentligt som formella forskningsmeriter för att nå utbildningens syfte. Självfallet måste läraren ändå ha en förmåga att kommentera och presentera en vetenskapligt baserad diskussion inom det aktuella ämnesområdet. (Rapport 2014:2, s. 36.)

Årets bedömargrupp instämmer i detta och finner att det är förståeligt att det företrädesvis är adjunkter som undervisar på många av den här typen av fristående högskolekurser. Det är dock viktigt att även kurser som leds av adjunkter är forskningsanknutna, till exempel via den kollegiala akademiska miljön eller genom aktiva forskare som föreläsare. Vidare är det önskvärt att examinatoren har disputerat, men ingen av kurserna har enbart på grund av detta ifrågasatts uppfylla högskolelagens krav.

Det är inte heller tillräckligt att det finns aktiva forskare i den omgivande akademiska miljön, om de inte forskar inom för kursen relevanta ämnesområden. Den vetenskapliga kompetensen måste vara relaterad till utbildningens faktiska innehåll för att kursen ska kunna leva upp till högskolelagens krav.

I något fall förefaller den ansvarige läraren bytas ut ofta, vilket kan påverka kontinuitet och utbildningens kvalitet på ett negativt sätt. I ett annat fall har ingen av lärarna på kursen tillsvidareanställning, vilket gör utbildningen sårbar.

Det finns naturligtvis också goda exempel, där både antalet lärare på kursen, deras kompetens och den omgivande forskningsmiljön är imponerande.

Det kritiska tänkandet

Kritiskt tänkande ska genomsyra all akademisk utbildning. Detta kommer vanligen särskilt till uttryck i självständiga arbeten. För sådana finns inte mycket utrymme i den typ av kurser som granskas inom ramen för detta regeringsuppdrag. Vissa självständiga uppgifter kan rymmas inom kurser på 15 högskolepoäng, men även där endast i mindre omfattning.

Det är därför av särskild betydelse att sådana kortare kurser inte genom sin uppläggning underblåser okritiskt tänkande, till exempel genom att fokusera på enbart ett perspektiv, en tillämpning, en modell eller en metod. Även inom korta kurser måste olika

synsätt brytas mot varandra. I den utsträckning som kurserna behandlar ämnen som ligger utanför studenternas huvudsakliga ämnesinriktning inom deras utbildningsprogram måste dessa ämnen vara förankrade i den vetenskapliga miljö där ämnena är etablerade.

Erfarenheter av utvärderingen

Enstaka kurser ges ofta för att erbjuda breddning eller tillämpning utanför studenternas huvudsakliga ämnesinriktning. Det kan innebära att de erbjuds i miljöer där det kan vara svårt att säkerställa den vetenskapliga förankringen avseende kursens innehåll.

Erfarenheterna från utvärderingen visar att det i sådana situationer är värdefullt med det slags kalibrering på nationell nivå som erhålls genom att kursernas innehåll och uppläggning bedöms mot kurser av liknande art.

Till skillnad från ämnesutvärderingar på kandidat-, magister- och masternivå har inte resultatutvärdering ingått i vårt uppdrag. Likväl skulle man kunna komma lite närmare resultatutvärdering om inte bara kursplaner, litteraturlistor och självvärderingar granskas utan om också scheman, studieanvisningar och bedömningskriterier för självständiga uppgifter ställs till förfogande för bedömargruppen.

Sammanfattande slutsatser

Majoriteten av de 28 kurserna som ingått i granskningen uppfyller högskolelagens krav enligt bedömargruppen. Några kurser har fått kritik i ett eller annat avseende. Det kan gälla brister i den samlade lärarkompetensen, svagheter i den generella akademiska miljön, oklarheter i den vetenskapliga grunden eller problem kring nivåklassificeringen. Oftast är kritiken baserad på flera faktorer och bedömargruppens förhoppning är att lärosätena tar tillfället i akt för att ta vara på de kritiserade kursernas utvecklingspotential.

Vi vill också poängtera vikten av att även korta högskolekurser måste uppfylla kravet att utveckla studenternas förmåga att göra självständiga och kritiska bedömningar. Även en mer praktiskt orienterad kurs måste balanseras med vetenskapliga inslag. Om kursen enbart fokuserar på ett perspektiv eller grundar sig enbart på beprövad erfarenhet uppstår frågan om inte andra aktörer än högskolan bör ge kursen.

Enstaka kurser har en viktig funktion för att skapa valfrihet och mångfald i utbildningssystemet. De kan både ge önskvärd breddning och behövlig fördjupning, och de ger möjlighet åt studenterna att själva söka sig till områden som kan ge såväl intellektuell stimulans som praktiskt tillämpbar kunskap.

Betydelsen av vetenskaplig förankring även av detta slags kurser kan dock inte överskattas. Kompetensbredden inom lärosätena som helhet måste utnyttjas och egna specialkurser inom andras fält undvikas. I stället bör kurser ges där understödande forskningsverksamhet ger förutsättningar för akademisk utbildning av hög kvalitet. Det förhållningssättet utgör en av de grundläggande principerna för akademisk utbildning inom universitet och högskolor.

BEDÖMARGRUPPENS YTTRAN DEN

Blekinge tekniska högskola: Miljöstyrning

Antal högskolepoäng: 7,5 högskolepoäng

Nivå: grundnivå

Förkunskapskrav: grundläggande behörighet

Vetenskaplig/konstnärlig grund: vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Kursinnehåll

Kursens kärna utgörs av att utveckla förmågan att självständigt kunna arbeta med miljöstyrning enligt EMAS (EU:s frivilliga miljölednings- och miljörevisionsordning). Ämnesområdet är i det avseendet väl avgränsat och litteraturen håller tillräcklig nivå.

Kursmål

Kursen har tre mål. Studenterna ska kunna redogöra för hur människan påverkar de ekologiska villkor som ger förutsättningar för liv på jorden samt förklara de miljömässiga och ekonomiska motiven för miljöåtgärder i företag och myndigheter. Studenterna ska även självständigt kunna arbeta med miljöstyrning enligt EMAS och ISO 14000-serien. Målen svarar mot kraven på denna nivå, även om det första målet, och i viss mån även det andra, är onödigt brett och oprecist.

Undervisning, kursmaterial och examination

Kursen ges på distans och bygger till stor del på inlämningsuppgifter. Om möjligt genomförs studenternas uppgifter i samverkan med företag eller myndighet. Utöver inlämningsuppgifterna examineras kursen genom en tentamen. Av självvärderingen framgick inte tydligt hur man arbetar för att studenterna ska nå målen att utveckla förmågan att göra självständiga och kritiska bedömningar samt förmågan att självständigt urskilja, formulera och lösa problem. I de kompletterande uppgifter som begärts in har beskrivningen av undervisningen och examinationen för att uppnå målen förtydligats. Studenterna arbetar till stor del självständigt med att göra empiriska analyser. I det sammanhanget krävs en kritisk värdering av olika informationskällors vetenskapliga kvalitet. Studenten gör också en självständig reflektion över sitt arbete i samband med en obligatorisk revision av det miljöledningssystem som hen utvecklat under kursen. Undervisning, kursmaterial och examination är adekvata i relation till kursmålen och till lagens krav.

Lärraresurser

Av de båda huvudlärarna är en teknologie doktor och en teknologie licentiat. Fler lärare finns tillgängliga vid behov. De båda huvudlärarna har för närvarande tillfälliga anställningar men två tjänster är utlysta. Undervisningserfarenhet och vetenskaplig meritering bedöms som tillräcklig.

Slutomdöme

Kursen uppfyller högskolelagens krav.

Gymnastik- och idrottshögskolan: Innovation och entreprenörskap inom idrott och hälsa

Antal högskolepoäng: 15 högskolepoäng

Nivå: grundnivå

Förkunskapskrav: grundläggande behörighet

Vetenskaplig/konstnärlig grund: vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Kursinnehåll

Enligt självvärderingen försöker kursen ”kombinera förhållningssätt, metoder och valideringssystem typiska för vetenskaplig anknytning inom idrott, fysisk aktivitet och hälsa framför allt i prototyputveckling av innovationer med kompetenser nödvändiga för att en innovation skall kunna nå en marknad”. I kursbeskrivningen framhålls således att den vetenskapliga grunden ligger inom området idrott och hälsa.

Kursmål

Det övergripande syftet med kursen är att studenterna lär sig om processen från idé till verksamhet. Efter genomgången kurs ska de kunna metodiskt omsätta en idé till verklighet. Studenterna ska förstå och kunna tillämpa innovationsprocessens ingående delar samt förstå entreprenörskapets och företagandets grundläggande frågor. Vidare ska studenterna kunna redogöra för och visa exempel på hur en egen idé praktiskt utvecklats från idé till praktiskt arbete och resultat. Studenterna ska även kunna kommunicera, presentera och marknadsföra resultatet av innovationsprocessen för relevanta aktörer. Målen ter sig dock lågt satta i förhållande till kursens omfång. Det saknas också kursmål som syftar till att utveckla ett kritiskt och analytiskt förhållningssätt.

Undervisning, kursmaterial och examination

Undervisningen, som består av seminarier och workshops, och examinationen är i huvudsak praktiskt inriktade. Examinationen sker både skriftligt och muntligt. Bland annat får studenterna presentera sina innovationer inför en panel av lärare och externa experter. Kurslitteraturen utgörs av en bok som är en praktiskt orienterad lärobok. Den är visserligen mycket bra men det saknas mer vetenskaplig litteratur. Kursen följer dock ett bra praktiskt upplägg för att få deltagarna att lära sig om grundläggande frågor inom entreprenörskap och innovation. Vid intervjun med lärosätet framhölls att studenternas arbete examineras utifrån ett idrottsvetenskapligt perspektiv. Bedömningen är dock att den vetenskapliga grunden avseende entreprenörskap och innovation inte kan anses säkrad.

Lärraresurser

Den kursansvariga läraren är disputerad i medicinsk vetenskap. Den andra akademiska läraren i kursen är fil. mag. i pedagogik. Ingen lärare med erforderlig vetenskaplig kompetens inom entreprenörskap och innovation medverkar dock i kursen. Innehållet gällande entreprenörskaps- och innovationsfrågor levereras av extern kompetens med beprövad erfarenhet.

Slutomdöme

Kursen uppfyller inte högskolelagens krav. Även om kursen ger en god praktisk introduktion till entreprenörskap och innovation, så håller inte kursmål, undervisning, kurslitteratur och lärarkompetens den vetenskapliga nivå som kan förväntas av en entreprenörskapskurs på 15 högskolepoäng.

Göteborgs universitet:

Klimat/människa/samhälle

Antal högskolepoäng: 7,5 högskolepoäng

Nivå: grundnivå

Förkunskapskrav: grundläggande behörighet

Vetenskaplig/konstnärlig grund: vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Kursinnehåll

I kursen utvecklas grundläggande kunskaper om klimatologi, särskilt klimatförändringar (risker/påverkan och orsaker). Ämnesområdet är i det avseendet väl avgränsat och litteraturen håller tillräcklig nivå.

Kursmål

Målet är att studenterna ska få en överblick över naturgeografiska eller geografiska aspekter inom klimatologi, med särskilt fokus på klimatförändringar. Vidare ska studenterna utveckla grundläggande kunskaper om samband mellan ökande temperaturer och havsnivån, samt grundläggande kunskaper om förekomsten av extremt väder, jordbruksproduktionen och samhället. Målen svarar mot kraven på denna nivå.

Undervisning, kursmaterial och examination

Kursen ges på distans och bygger till stor del på inlämningsuppgifter. Utöver en särskild kursbok finns en stor mängd nätbaserat material tillgängligt. Av självvärderingen framgick inte tydligt hur man arbetar för att studenterna ska utveckla förmågan att göra självständiga och kritiska bedömningar samt förmågan att självständigt urskilja, formulera och lösa problem. I den komplettering som begärdes in beskrivs att detta sker genom att de uppgifter som studenterna får har formen av diskussionsfrågor, där studenterna får förhålla sig till olika källor vars vetenskaplighet och trovärdighet ska bedömas. Undervisning, kursmaterial och examination är adekvata i relation till kursmålen samt till lagens krav.

Lärreresurser

De båda huvudlärarna är docenter med god kontakt med aktuell forskning inom området. Fler lärare finns tillgängliga vid behov. Undervisningserfarenhet och vetenskaplig meritering bedöms som tillräckliga.

Slutomdöme

Kursen uppfyller högskolelagens krav.

Högskolan i Borås: Det ansvarsfulla modedeförretaget

Antal högskolepoäng: 7,5 högskolepoäng

Nivå: grundnivå

Förkunskapskrav: grundläggande behörighet

Vetenskaplig/konstnärlig grund: vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Kursinnehåll

Kursen behandlar både miljöaspekter och sociala aspekter ur såväl konsument- som producentperspektiv inom textil och konfektion. Kursen kan därmed sägas spänna över hela det företagsekonomiska fältet inklusive marknadsföring (till exempel marknadskommunikation, distribution, logistik), organisation (till exempel personaladministration, ledarskap), redovisning (till exempel social redovisning) med mera. Den vetenskapliga grunden manifesteras i tre kursböcker med corporate social responsibility-profil, varav en med särskilt fokus på textil och konfektion.

Kursmål

Som kursmål anges att studenterna ska kunna förklara begreppet corporate social responsibility (CSR), identifiera och värdera miljöaspekter och sociala aspekter inom textil- och konfektionsindustrin samt kunna tillämpa och analysera dessa aspekter ur ett konsument- och företagsperspektiv. Målen är ambitiösa och motsvarar kraven på akademisk utbildning på denna nivå.

Undervisning, kursmaterial och examination

Undervisningen är organiserad i form av föreläsningar, seminarier och handledning via en lärplattform. Undervisningen bedrivs helt eller delvis på engelska. Examinationen består av uppgifter som lämnas in genom lärplattformen och utgörs bland annat av en essäuppgift och en skriftlig uppgift, som även presenteras muntligt, där andra studenter har rollen som opponenter. Uppläggningsen av undervisningen och examinationen är tillfredsställande.

Lärrresurser

En universitetsadjunkt är kursansvarig och därutöver undervisar ytterligare en adjunkt, en lektor, två doktorander och tre gästföreläsare på kursen. Lärarkapaciteten och lärarkompetensen förefaller tillräckliga. Forskningsmiljön vid högskolan ger förutsättningar för forskningsanknytning.

Slutomdöme

Vissa företagsekonomiska förkunskaper skulle med tanke på kursens ambitiösa bredd kunna möjliggöra fördjupning, men då kursen är av introducerande karaktär uppfyller den högskolelagens krav.

Högskolan i Dalarna: Introduktion till hållbar utveckling

Antal högskolepoäng: 7,5 högskolepoäng

Nivå: grundnivå

Förkunskapskrav: Områdesbehörighet 2. Kursen ges på engelska, på grundnivå, och är i första hand avsedd för utbytesstudenter.

Vetenskaplig/konstnärlig grund: vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Kursinnehåll

Kursen är tvärvetenskaplig med framför allt ekologiska och etiska perspektiv på hållbar utveckling. Kursen vilar på vetenskaplig grund genom att vara förankrad i vetenskaplig litteratur och genom att undervisningen genomförs av flera disputerade lärare, som också erfarenhet inom området.

Kursmål

Det övergripande målet med kursen är att studenterna utvecklar kunskap och förmåga att arbeta med hållbar utveckling. Det innebär bland annat att kunna problematisera och konkretisera begreppet hållbar utveckling och att kritiskt granska och värdera olika problembilder, åtgärder och framtidsbilder inom miljöområdet. Studenterna ska också kunna relatera hållbar utveckling till olika värdegrunds- och mångfaldsfrågor samt reflektera över hållbar utveckling i ett jämförande internationellt perspektiv. Sammantaget har kursen tydliga och angelägna mål som svarar väl mot kraven på denna nivå.

Undervisning, kursmaterial och examination

Kursens undervisningsformer utgörs av föreläsningar, seminarier, laborationer, exkursioner och studiebesök. Aktiv medverkan krävs under samtliga moment. Examinationen sker genom individuella skriftliga och muntliga redovisningar samt aktivt deltagande vid seminarier, exkursioner, laborationer och studiebesök. Den avslutande examinationen utgörs av en individuell uppsats där studenten ska problematisera och analysera en aspekt av hållbar utveckling i ett jämförande internationellt perspektiv. Undervisning, kursmaterial och examination bedöms som adekvata i förhållande till både kursmål och lagens krav.

Lärrresurser

De sammanlagt fem lärarna representerar fyra olika grunddiscipliner – ekonomi med inriktning på miljöproblem, teologi med inriktning etik, kemi och biologi. Lärargruppen framstår som väl kvalificerad för uppgiften. Fyra är disputerade och tillsammans har de både mångårig undervisningserfarenhet och professionserfarenhet väl lämpad för uppgiften.

Slutomdöme

Kursen uppfyller högskolelagens krav.

Högskolan i Gävle: Hållbarhet i nordiska ekosystem

Antal högskolepoäng: 7,5 högskolepoäng

Nivå: grundnivå

Förkunskapskrav: grundläggande behörighet

Vetenskaplig/konstnärlig grund: vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Kursinnehåll

Biologi utgör kursens vetenskapliga grund. Kursens utgångspunkt är att täcka ett antal områden där nyttjandet av naturresurser står i fokus, och hur detta nyttjande av naturresurser kan göras på ett ekologiskt hållbart sätt. Den vetenskapliga färdigheten bedöms genom aktivitet på seminarier, grupparbeten och muntlig presentation av projektarbetet.

Kursmål

Studenterna ska kunna redogöra för oroande miljöförhållanden beträffande hållbarhet i nordiska ekosystem och för aktuella miljöfrågor i Norden. Studenterna ska även kunna redogöra för tidigare och nuvarande miljöproblem, och för sätt som kan förbättra förhållandena, samt visa medvetenhet om vikten av en hållbar användning av naturresurser. Dessa mål svarar väl mot kraven på den aktuella nivån (grundnivå).

Undervisning, kursmaterial och examination

Undervisningen bedrivs i form av föreläsningar, seminarier, laborationer och gruppövningar. Kursen består av tre delar och varje del examineras med en individuell skriftlig uppgift. Delvis används öppna länkade föreläsningar från framstående forskare vid andra universitet. Litteraturen är både av allmänorienterande karaktär och fördjupande med tydlig vetenskaplig grund. Undervisning, kursmaterial och examination är adekvata i relation till kursmålen samt till lagens krav.

Lärreresurser

Medverkande lärare har gedigen undervisningserfarenhet och är vetenskapligt väl meriterade.

Slutomdöme

Kursen uppfyller högskolelagens krav.

Högskolan i Halmstad: Klimatförändringar, jordens resurser och samhället

Antal högskolepoäng: 7,5 högskolepoäng

Nivå: grundnivå

Förkunskapskrav: grundläggande behörighet

Vetenskaplig/konstnärlig grund: vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Kursinnehåll

I kursen kopplas samhällsvetenskapliga och naturvetenskapliga perspektiv samman, och bland de samhällsvetenskapliga framhålls särskilt kommunikativa perspektiv kring klimat, resurser och miljö.

Kursmål

Kursen, som är nätbaserad, ges på distans. Målen är att studenterna ska förstå sambandet mellan natur och kultur, samt kommunikationens roll för detta samband. Studenterna ska även kunna redogöra för kopplingarna mellan människans välbefinnande och samhälleliga, fysiska eller biologiska faktorer som påverkar detta. Dessa mål bedöms svara mot kraven för utbildning på denna nivå, om än med invändningen att de är behäftade både med en viss vaghet och med en otydlig normativitet. Det vore önskvärt med ett klagörande av vilket samband mellan natur och kultur som avses.

Undervisning, kursmaterial och examination

Undervisningen bedrivs i form av föreläsningar, seminarier, laborationer och gruppövningar. Kursen består av tre delar och varje del examineras med en individuell skriftlig uppgift. Delvis används öppna länkade föreläsningar från framstående forskare vid andra universitet. Litteraturen är både av allmänorienterande karaktär och fördjupande med tydlig vetenskaplig grund. Undervisning, kursmaterial och examination är adekvata i relation till kursmålen samt till lagens krav.

Lärreresurser

Medverkande lärare har gedigen undervisningserfarenhet och är vetenskapligt väl meriterade.

Slutomdöme

Kursen uppfyller högskolelagens krav.

Högskolan i Jönköping: Hållbar omställning – vägar ut ur kriserna

Antal högskolepoäng: 15 högskolepoäng

Nivå: grundnivå

Förkunskapskrav: grundläggande behörighet.

Vetenskaplig/konstnärlig grund: vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Kursinnehåll

Enligt självvärderingen behandlar kursen hållbarhetsfrågorna ur både ett naturvetenskapligt och ett samhällsvetenskapligt perspektiv, med fokus på energiförsörjning, ekologisk och ekonomisk hållbarhet, samhällsplanering samt naturens förmåga att tillhandahålla nödvändiga ekosystemtjänster. Kursens vetenskapliga grund ter sig tydlig, behandlas grundligt och tycks vara väl avgränsad.

Kursmål

Målen är att de studerande ska uppvisa en god förståelse för bakgrunden till och sambanden mellan några av de kriser som under det tidiga 2000-talet drabbat världssamfundet och det livsuppehållande systemet på jorden. Studenterna ska även visa god förmåga att analysera och värdera strategier att på olika nivåer hantera miljö-, energi och finanskriser. Målen är tydliga och grundliga och svarar väl mot kraven på denna nivå.

Undervisning, kursmaterial och examination

Kursen ges på distans med tre träffar, och undervisningen bedrivs i form av föreläsningar samt diskussioner på kursens webbplats, och examineras genom reflektionsinlägg, en recension och inlämningsuppgifter. Studenterna söker själva efter de källor som krävs för att lösa olika uppgifter. Undervisning, kursmaterial och examination är adekvata i relation till kursmålen samt till lagens krav.

Lärrresurser

Två tillsvidareanställda adjunkter står för cirka 60 procent av undervisningen. Ytterligare ett par lärare från miljön och ett antal kvalificerade gästföreläsare medverkar. Dessutom samarbetar lärarna med SWEDES, SIDA:s organ för utbildning för hållbar utveckling. Medverkande lärare har gedigen undervisningserfarenhet och är vetenskapligt väl meriterade.

Slutomdöme

Kursen uppfyller högskolelagens krav.

Högskolan i Skövde: Projektledning – grundläggande begrepp och metoder

Antal högskolepoäng: 7,5 högskolepoäng,

Nivå: grundnivå

Förkunskapskrav: grundläggande behörighet

Vetenskaplig/konstnärlig grund: vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Kursinnehåll

I självvärderingen anges att kursen har ett ingenjörsmässigt angreppssätt kombinerat med beteendevetenskapliga inslag. Innehåll och litteratur baseras på projektledningsmetodik, baserade på standarder från organisationen Project Management Institute (PMI). Vid intervjun med lärosätet framkom att kursen ursprungligen hade sin vetenskapliga tyngdpunkt inom beteendevetenskap, men att tyngdpunkten har förskjutits mot automatiseringsteknik och praktisk erfarenhet.

Kursmål

Kursen avser att ge studenterna grundläggande kunskaper samt tillämpbara metoder och verktyg inom projektledning. Efter avslutad kurs ska studenterna kunna redogöra för innebörden av att arbeta i projekt samt för hur projekt initieras, planeras, styrs och följs upp. De ska även kunna redogöra för grupprocesser, kommunikation, ledarperspektiv och konflikthantering i projektsammanhang. Studenterna ska även ha grundläggande färdigheter i använda ett IT-baserat projektverktyg (Microsoft project). Kursen ingår i ett kurspaket som efter avslutade studier möjliggör att ansöka om extern certifiering enligt International Project Management Association (IPMA).

Undervisning, kursmaterial och examination

Kursen ges inom ramen för ämnet automatiseringsteknik, som en nätbaserad distanskurs utan campusträffar. Undervisningen sker genom studieplattform i form av videoföreläsningar, seminarier och övningar. Kurslitteraturen består av två beteendevetenskapliga böcker på svenska. Examinationen sker genom en individuell skriftlig tentamen och skriftliga inlämningsuppgifter. Kamratgranskning tillämpas vid samtliga moment bortsett från tentamen. Vid intervjun framkom dock att lärarna även granskar kamratgranskningarna. Vid intervjun framkom även att kursen ämnesmässigt har en tydlig teknikprägel, vilket dock inte framgår av vare sig kurslitteraturen eller kursmålen. Således är det oklart vilken vetenskaplig grund kursen vilar på.

Lärraresurser

Kursansvarig, som också är examinator, är adjunkt inom automatiseringsteknik. Därutöver medverkar två adjunkter och en lektor på kursen. I den omgivande akademiska miljön finns två professorer och två lektorer i automatiseringsteknik. Med hänsyn till att det finns en diskrepans mellan kursens innehåll och ämnestillhörighet är det svårt att bedöma hur den omgivande forskningsmiljön i automatiseringsteknik är relaterad till kursinnehållet.

Slutomdöme

Vid intervjun framkom att kursens fokus har förskjutits med tiden och att innehållet inte längre motsvarar kursplanen. Sammantaget framkommer en splittrad bild av kursens ämnestillhörighet, innehåll och vetenskapliga anknytning. Kursen uppfyller inte högskolelagens krav.

Högskolan Kristianstad: Miljöekonomi för hållbar utveckling

Antal högskolepoäng: 7,5 högskolepoäng

Nivå: grundnivå

Förkunskapskrav: grundläggande behörighet

Vetenskaplig/konstnärlig grund: vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Kursinnehåll

Kursplan, självvärdering och kurslitteratur visar tydligt att detta är en kurs i miljöekonomi som bygger på vedertagen nationalekonomisk teori om miljöproblem och hantering av dessa.

Kursmål

Efter avslutad kurs ska studenten behärska grundläggande samhällsekonomisk teori och metod, och kunna använda dessa för att förstå och analysera så väl miljöproblem som relativa för- och nackdelar med olika miljöpolitiska styrmedel. Studenten ska även känna till och kunna resonera om hur miljöpolitik och hantering av miljöproblem påverkas av vetenskaplig osäkerhet, informationsproblem, institutionella faktorer och (brist på) internationell samordning. Såväl undervisning som examination är väl genomtänkta och genomarbetade och syftar till att möta kursmålen.

Undervisning, kursmaterial och examination

Kursen är helt nätbaserad. Undervisningen består av förinspelade videoföreläsningar, diskussionsfora och handlett arbete med inlämningsuppgifter. Examinationen består av en diskussionsuppgift, inlämningsuppgifter och en skriftlig tentamen. Kurslitteraturen består dels av en kursbok i miljöekonomi på grundläggande nivå, dels av Sternrapporten (en känd miljöekonomisk studie från 2006 om växthuseffektens ekonomiska konsekvenser), som studenterna får till uppgift att skriva ett arbete om, och dels av artiklar inom området. Undervisning, kursmaterial och examination ger intryck av att detta är en mycket väl genomtänkt kurs. Nätbaserade kurser brottas ofta med problem med anonymitet och med att få studenterna att börja läsa på ett tidigt stadium. Lärarna på denna kurs har uppenbarligen lagt upp både kursutformning och examination för att på ett tillfredsställande sätt lösa dessa problem, med inlämningsuppgifter som ges tidigt under kursen och på vilka studenterna får snabb personlig återkoppling. Kursmaterialet är väl lämpat för en grundkurs i miljöekonomi.

Lärreresurser

Kursens två lärare är dels en erfaren adjunkt, dels en docent som skrivit en flitigt använd kursbok på området. Utöver dessa finns en kompetent lärarkår i utbildningsmiljön. Lärreresurserna för kursen bedöms således vara goda.

Slutomdöme

Kursen uppfyller högskolelagens krav. Den uppfyller även de krav som en student kan ställa på en grundkurs i miljöekonomi. Detta är en väl genomförd kurs med en god lärarresurs, relevant kursmaterial och ett mycket genomtänkt genomförande.

Högskolan Väst: Marknadsföring I, Nät

Antal högskolepoäng: 7,5 högskolepoäng

Nivå: grundnivå

Förkunskapskrav: grundläggande behörighet

Vetenskaplig/konstnärlig grund: vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Kursinnehåll

Kursen behandlar marknadsföring som begrepp, dess roll och utveckling, ”marketing management”, ”marketing mix”, relationsmarknadsföring, tjänstemarknadsföring och modern marknadsföringspraxis.

Kursmål

Kursen har som mål att ge grundläggande kunskaper inom området marknadsföring. Mer specifikt behandlas centrala och grundläggande teorier, begrepp, modeller och metoder inom området marknadsföring. Kursen ska också ge kunskaper om marknadsföringens roll i organisationer och kopplingen till det omgivande samhället. Studenterna ska även självständigt genomföra och kommunicera egna analyser, samt att kritiskt diskutera teorier och metoder, och föreslå lösningar på problem. Kursens mål svarar mot kraven på denna nivå.

Undervisning, kursmaterial och examination

Undervisningen bedrivs i form av inspelade föreläsningar av kurslärarna samt av författarna till kursboken, som är en grundbok om marknadsföring. Utöver handboken används också två handböcker om rapportskrivning. Föreläsningarna finns tillgängliga på kursens lärplattform. Diskussioner på nätet kompletteras med grupprapporter som behandlas i seminarieform. Examinationen utgörs av en skriftlig salstentamen samt av en skriftlig rapport i grupp. Uppläggningsen av undervisningen och examinationen är tillfredsställande.

Lärrresurser

Lärlaget utgörs av två universitetslektorer och en universitetsadjunkt med ämnesinriktning som passar för kursen och med professionserfarenhet. Därutöver finns i miljön ytterligare ett flertal lektorer som är verksamma i ämnet.

Slutomdöme

Kursen framstår som välorganiserad, anpassad till kraven på den aktuella nivån och som vetenskapligt förankrad i ämnet företagsekonomi. Den uppfyller högskolelagens krav.

Karlstads universitet: Affärskulturer – lokalt och globalt

Antal högskolepoäng: 7,5 högskolepoäng

Nivå: grundnivå

Förkunskapskrav: grundläggande behörighet

Vetenskaplig/konstnärlig grund: vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Kursinnehåll

Kursen ges i ämnet interkultur och beskrivs i kursplanen som tvärvetenskapligt inriktad kulturvetenskap med särskilt fokus på kulturmötesfrågor. Kursen behandlar kulturmötesprocesser inom organisationer och i företagsvärlden, däribland kulturella skillnaders inverkan på organisationers sammansättning och konflikthantering över kulturgränser. Lärarnas vetenskapliga bas anges som socialantropologi, interkultur och projektledning. Samarbete sker även med ämnet projektledning vid Handelshögskolan vid Karlstads universitet.

Kursmål

Som kursmål anges att studenterna ska uppnå kunskap om olika slags kulturer både lokalt och globalt, medvetenhet om den egna kulturen och hur den påverkas av andra kulturer. Vidare ska studenterna uppnå kunskap om grundbegrepp inom området affärskulturer, kulturmöten, olika typer av kommunikation och ledarskap i olika delar av världen, information om affärskulturer. Det angivna kursinnehållet är förenligt med målen.

Undervisning, kursmaterial och examination

Som kursmoment ingår organisationsstruktur, ledarskap, teamwork, presentationsfärdighet, kommunikation, konflikthantering och reklam. Undervisningen bedrivs som kritisk textdiskussion i seminarieform där interaktionen i den mångkulturellt sammansatta studentgruppen framhålls. Gästföreläsare från näringslivet anlitas. Examinationen utgörs av en muntlig presentation, gruppförfattade uppgifter och individuell tentamen. Kurslitteraturen utgörs av en bok om interkulturell kommunikation och ett kompendium. Kursen har en bra uppläggnings och dess förutsättningar utnyttjas på ett pedagogiskt och kreativt sätt.

Lärrresurser

Av kursens tre till fyra lärare är en disputerad och övriga adjunkter. Lärarna ingår i en forskningsgrupp som karaktäriseras som stark och med en för kursen relevant forskningsinriktning mot interkulturella audiovisuella framställningsformer.

Slutomdöme

Kursen har högt satta mål och spänner över ett brett fält, vilket är rimligt för en kurs med tvärvetenskapliga ambitioner. Den tillämnar ett organisationsantropologiskt perspektiv men bedriver även samarbete med ämnet projektledning vid Handelshögskolan vid Karlstads universitet. Kursen uppfyller högskolelagens krav.

Kungliga Tekniska högskolan: Hållbarhet och ekonomi

Antal högskolepoäng: 5 högskolepoäng

Nivå: avancerad nivå

Förkunskapskrav: 180 högskolepoäng inom teknik eller ekonomi, samt kunskaper i engelska motsvarande nivå A.

Vetenskaplig/konstnärlig grund: vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Kursinnehåll

Kursen behandlar olika aspekter av hållbarhet och interaktionen mellan hållbarhet och ekonomi och ges på engelska. Kursen är på avancerad nivå och ges i samverkan med universitet i flera länder. Ämnesområdet är väl avgränsat och litteraturen avancerad. Kursen vilar på vetenskaplig grund.

Kursmål

Målet är att studenten ska fördjupa sin kunskap i både tekniska och icke-tekniska frågor rörande hållbarhet och dess interaktion med ekonomiska frågeställningar. Detta innebär att kunna redogöra för de grundläggande principerna för hållbarhet, och hur dessa interagerar med ekonomiska villkor och restriktioner. Vidare ska studenten kunna redogöra för principerna för stora infrastruktursystem och hur dessa relaterar till hållbarhet och ekonomi. Slutligen ska studenten också kunna beskriva alternativa metoder till bruttonationalprodukten för att mäta tillväxt och redogöra för betydelsen av "Clean Tech" för hållbar utveckling. Målen är tydliga och grundliga, och svarar väl mot kraven på avancerad nivå.

Undervisning, kursmaterial och examination

Kursen ges på helfart och genomförs med hjälp av föreläsningar, grupparbeten, individuella inlämningsuppgifter och seminarier. De individuella inlämningsuppgifterna ger träning i att kritiskt värdera samt självständigt lösa och formulera problem. Undervisning, kursmaterial och examination är adekvata i relation till kursmålen samt till lagens krav.

Lärraresurser

Lärarna är disputerade, verksamma i starka miljöer och har varierad professionserfarenhet. De har också gedigen undervisningserfarenhet och är vetenskapligt väl meriterade.

Slutomdöme

Kursen uppfyller högskolelagens krav.

Linköpings universitet: Entreprenörskap

Antal högskolepoäng: 8 högskolepoäng

Nivå: grundnivå

Förkunskapskrav: grundläggande behörighet

Vetenskaplig/konstnärlig grund: vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Kursinnehåll

Kursen syftar till att ge studenterna kunskaper i entreprenörskap, tillämpat inom vårdområdet. Ämnet entreprenörskap diskuteras utifrån vetenskaplig grund, och modeller och verktyg som används i det praktiska arbetet med vårdrelaterade affärsidéer vilar också på vetenskaplig basis.

Kursmål

Studenterna ska bland annat kunna beskriva, jämföra och ta ställning till olika bilder av entreprenörskap, samt reflektera över vad entreprenörskap kan vara inom offentliga tjänster. Studenterna ska även kunna beskriva och analysera olika modeller för nya verksamheter inom offentliga tjänster. De ska kunna redogöra för vad som krävs för att starta en innovativ verksamhet och för vilken information och vilka analyser som krävs för att värdera en idé till ny verksamhet, generellt och specifikt för offentliga tjänster. Vidare ska studenterna uppnå förmågan att samla in och analysera relevant information i detta syfte. Kursens mål motsvarar kraven på utbildning på grundnivå.

Undervisning, kursmaterial och examination

Enligt kursplanen är 64 timmar schemalagda och 149 timmar självstudier rekommenderas, vilket ter sig adekvat. Kursen bygger på nio distansföreläsningar. Studenterna har dock möjlighet att interagera med lärarna och sina medstudenter genom en lärplattform. Vetenskapliga publikationer och beprövade textböcker utgör kurslitteraturen, som är aktuell och adekvat i förhållande till kursmålen.

Kursen kombinerar grundläggande teoretisk kunskap om entreprenörskap med praktiska övningar som syftar till att underlätta för studenterna att starta eget i ett senare skede. Kurser inom entreprenörskap möter inte alltid utmaningen att hitta en bra balans mellan teori och praktik. Denna kurs verkar dock lyckas bra med detta. Genom examination av det vetenskapliga innehållet får studenterna träning i att tänka kritiskt i förhållande till läst litteratur och kring hur den erhållna kunskapen ska tillämpas på de praktiska övningar de genomför.

Lärraresurser

Alla lärare som medverkar i kursen är disputerade i ämnet entreprenörskap och har gedigen undervisningserfarenhet. Deras kunskap inom vårdområdet som tillämpningsområde är dock mindre tydligt. Kursen ges helt på distans och lärarna verkar vara mycket angelägna om att skapa en bra studiemiljö via den använda lärplattformen.

Slutomdöme

Kursen uppfyller högskolelagens krav. Den är väl genomtänkt, verkar fungera bra i genomförandet, och det är tydligt att lärarna är insatta i aktuell forskning om entreprenörskap.

Luleå tekniska universitet: Grundläggande entreprenörskap

Antal högskolepoäng: 7,5 högskolepoäng

Nivå: grundnivå

Förkunskapskrav: grundläggande behörighet

Vetenskaplig/konstnärlig grund: vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Kursinnehåll

Kursen syftar till att studenterna ska lära sig grunder om entreprenörskap och vilken betydelse det har för individ, företag och samhälle. Kursens innehåll vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Ämnet entreprenörskap diskuteras dock enbart utifrån vetenskaplig grund; det framgår ingen praktisk tillämpning från beskrivningen i självvärderingen.

Kursmål

Kursens mål motsvarar väl kraven på utbildning på grundnivå. Efter kursen ska studenten kunna definiera grundläggande begrepp kopplade till entreprenörskap, och på en grundläggande nivå förklara vad entreprenörskap har för betydelse för individ, organisation och samhälle. Studenten ska vidare kunna visa upp fördjupade insikter inom några utvalda områden inom entreprenörskap.

Undervisning, kursmaterial och examination

Kursen består av två delar. I den första delen behandlas sex perspektiv på entreprenörskap. Dessa behandlas i en kombination av föreläsningar och seminarier. Därefter fördjupar sig studenterna i grupper om 2–4 studenter i ett av de sex perspektiven. Denna del innehåller huvudsakligen två seminarier, ett för handledning och ett för slutpresentation. Den enda praktikkopplingen som verkar finnas är en intervju som studenterna genomför med en utvald entreprenör. Det totala antalet kontakttimmar är svårt att bedöma utifrån det inlämnade underlaget. Kurslitteraturen utgörs av vetenskapliga publikationer och en textbok. Sammantaget bedöms undervisning, kursmaterial och examination vara adekvata i relation till kursmålen samt till lagens krav.

Lärrresurser

Tre tillsvidareanställda lärare medverkar i kursen; huvudläraren är professor inom entreprenörskap och innovation. De två andra lärarna utgörs av en biträdande lektor och ytterligare en professor inom entreprenörskap. Lärrresursen är alltså omfattande, med hög kompetens inom ämnet. Det ger goda förutsättningar för forskningsanknytning.

Slutomdöme

Kursen uppfyller högskolelagens krav. Den är akademiskt väl förankrad och levereras av kunniga lärare, insatta i aktuell forskning om entreprenörskap. Det är dock ovanligt med en entreprenörskapskurs med så pass lite praktiska moment eller så lite näringslivsanknytning.

Luleå tekniska universitet: Knowledge Management

Antal högskolepoäng: 7,5 högskolepoäng

Nivå: grundnivå

Förkunskapskrav: grundläggande behörighet

Vetenskaplig/konstnärlig grund: vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Kursinnehåll

Kursen vänder sig till studenter inom utbildningar, framför allt inom IT, där det är av vikt att lära sig betydelsen av att hantera intellektuellt kapital och hur detta kan effektiviseras. Vid intervjun med kursansvarig framgick att kursens vetenskapliga grund framför allt återfinns inom IT-området, men även till viss del inom "human resources" och arbetsvetenskap. Kursens vetenskapliga grund förefaller något otydlig.

Kursmål

Kursen syftar till att ge grundläggande kunskaper inom "knowledge management". Kursmålen är något vaga och normativa. Efter genomgången kurs ska studenten kunna förklara betydelsen av "knowledge management" i en organisation, förklara centrala begrepp inom området samt beskriva hur kunskapsskapande och spridning kan ske på bästa sätt i en verksamhet.

Undervisning, kursmaterial och examination

Kursen är nätbaserad utan campusträffar. Undervisningen sker genom en lärplattform och ett videokonferenssystem. Kurslitteraturen består av en praktiskt orienterad bok på engelska och av artiklar. Examinationen sker genom fyra individuella inlämningsuppgifter och två gruppuppgifter. Kursmål, undervisning, kursmaterial och examination förefaller bristande vad gäller att utveckla det kritiska förhållningssättet.

Lärrresurser

Enligt självvärderingen är både den kursansvariga och undervisande läraren adjunkter, men även doktorander har undervisat inom vissa delar av kursen. Vid intervjun framkom att kursen ges av en annan lärare än de som är namngivna i självvärderingen. Kursen har ursprungligen utvecklats av en professor i ämnet, som dock inte längre är involverad i kursen. Det saknas aktuell forskning som är relevant för kursen i den akademiska miljön.

Slutomdöme

Kursmålen är vaga och delvis normativt utformade, vilket ger en otydlighet i hur studenternas kritiskt och analytiskt förhållningssätt säkras. Kurslitteraturens vetenskapliga inslag är begränsade. Dessutom har kursen en bristande forskningsanknytning avseende både lärrresurser och den omgivande akademiska miljön. Kursens vetenskapliga grund förefaller således otydlig. Kursen anses därför inte, i sin nuvarande form, uppfylla högskolelagens krav.

Lunds universitet: Miljöfrågor i ett internationellt perspektiv

Antal högskolepoäng: 7,5 högskolepoäng

Nivå: grundnivå

Förkunskapskrav: grundläggande behörighet och 105 högskolepoäng inom naturvetenskaplig, teknisk, samhällsvetenskaplig eller juridisk fakultet, alternativt Sveriges lantbruksuniversitet

Vetenskaplig/konstnärlig grund: vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Kursinnehåll

Kursen har en stark anknytning till aktuell forskning på området. Kursens vetenskapliga område är tydligt, grundligt och väl avgränsat.

Kursmål

Kursens övergripande målsättning är att studenten ska utveckla kunskap om internationella och globala miljöfrågor ur ett hållbart utvecklingsperspektiv. Vidare syftar kursen till att utveckla förståelsen av hur dessa frågor förstås och hanteras i samhället, samt vilka metoder och instrument som används internationellt i syfte att stävja problemen. Kursen relaterar tydligt till högskolelagens krav på förmåga att kritiskt värdera och formulera problem. Målen är tydliga och grundliga och svarar väl mot kraven på denna nivå.

Undervisning, kursmaterial och examination

Undervisningsformerna är varierade men bygger på en kärna av föreläsningar och seminarier. Både skriftliga och muntliga presentationer förekommer samt recension, uppsats, studiebesök och skriftlig tentamen. Undervisning, kursmaterial och examination är adekvata i relation till kursmålen och till lagens krav.

Lärrarresurser

Sammanlagt tio lärare, varav sju disputerade, deltar i undervisningen. Medverkande lärare har gedigen undervisningserfarenhet och är vetenskapligt väl meriterade.

Slutomdöme

Kursen uppfyller högskolelagens krav.

Lunds universitet: Projektledning och projektmetodik

Antal högskolepoäng: 15 högskolepoäng

Nivå: grundnivå

Förkunskapskrav: grundläggande behörighet

Vetenskaplig/konstnärlig grund: vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Kursinnehåll

Enligt självvärderingen baseras kursen på den amerikanska projektledningsstandarden Project Management Institute (PMI) som innehållsmässigt ungefär motsvarar den internationella standarden för projektledning ISO 21 500. Forskningsresultat från institutionen inom kunskapsområdena kvalitetsteknik, arbetsmiljö, intressenthantering och innovation kopplas också till kursen, främst genom exempel som ges av föreläsarna.

Kursmål

Syftet med kursen är att ge kunskap om projektledning och projektmetodik. Efter genomgången kurs ska studenten bland annat kunna använda grundläggande begrepp, producera och analysera en projektplan samt redovisa en projektdokumentation för ett planerat projekt.

Undervisning, kursmaterial och examination

Undervisningen ges som seminarier serie bestående av föreläsningar, övningar och diskussioner på campus. Detta kompletteras med distansmoment som hanteras via en webbportal. Kurslitteraturen består av två böcker av handbokskaraktär, en på engelska, en på svenska och en bok som studenten själv får välja. Enligt kompletterande uppgifter från lärosätet balanseras dock den praktiska kunskapen med exempel från föreläsarnas egen forskning och från vetenskapliga artiklar. Studenterna tränas i att göra självständiga och kritiska bedömningar genom att de ska upprätta en projektplan med alla de delar som ingår, för ett eget valt projekt. Planen bedöms utifrån rimlighet, praktisk tillämpbarhet och relevans. Examinationen sker genom obligatoriska förberedande uppgifter inför seminarierna, begreppstentamen och upprättande av projektplan. Undervisning, kursmaterial och examinationsformer ter sig väl avvägda i förhållande till kursmålen.

Lärrresurser

Lärrlaget består av två disputerade lärare i byggproduktion, varav den ena har docentkompetens. Lärrresursen kompletteras med experter utifrån. Det finns pågående forskning kopplat till projektledning inom den omgivande akademiska miljön.

Slutomdöme

Kursen uppfyller högskolelagens krav.

Malmö högskola: Entrepreneurship, Patent and Intellectual Property Rights

Antal högskolepoäng: 8 högskolepoäng

Nivå: avancerad nivå

Förkunskapskrav: Kandidatexamen (180 högskolepoäng) eller motsvarande med huvudinriktning biokemi, biomedicinsk teknologi, biomedicinska metoder och teknologi, biomedicinsk laboratorievetenskap eller i andra områden inom naturvetenskap, medicin eller teknik, där det som minimum ingår 15 högskolepoäng kemi och/eller biokemi.

Dessutom krävs motsvarande Engelska B från svenska gymnasieutbildningen.

Vetenskaplig/konstnärlig grund: vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Kursinnehåll

Kursen diskuterar forskningens möjlighet att utveckla innovationer. Enligt självvärderingen behandlas viktiga kriterier för studenternas utveckling av idéer, strategier och modeller för företag, motivering av marknadens behov, konkurrensanalys, affärskommunikation, marknadsföring, profilering och ”branding”.

Kursmål

Efter genomgången kurs ska studenten kunna etablera ett nytt företag inom det biomedicinska eller bioteknologiska området genom att utveckla och presentera en affärsplan för detta företag. Kursens mål motsvarar kraven på utbildning på avancerad nivå.

Undervisning, kursmaterial och examination

Enligt självvärderingen omfattar kursen 20 föreläsningstillfällen, vilket kan bedömas som mycket adekvat. Kurslitteraturen omfattar en gammal handbok (från 1998) om hur man skriver affärsplaner, och en relevant bok om kommersialisering av biomedicinska teknologier. Därtill tillkommer vetenskapliga referensartiklar från det biomedicinska fältet. Kursen fokuserar helt på framtagandet av affärsplaner för biomedicinska innovationer och har ingen vetenskaplig anknytning till entreprenörskapsfältet. Det framgår inte av självvärderingen hur kursens fokus på ”intellectual property” och patent täcks i kursen. I intervjun med lärosätet förtydligades att denna del är liten. Studenterna har till exempel möjlighet att diskutera dessa frågor med lärarna, och ett kapitel i läroboken behandlar patentfrågor, men kursens fokus är framtagandet av en affärsplan. Kursen examineras genom en skriftlig rapport i form av en affärsplan och en muntlig presentation på engelska av affärsplanen för gästlärare och för externa representanter.

Lärreresurser

Den kursansvariga läraren, som också är examinator och tillsvidareanställd professor, har vetenskaplig kompetens inom biomedicinsk teknologi. Kursen genomförs i samarbete med ett tiotal externa resurser med tydlig praktisk entreprenörskapserfarenhet. Medan forskningsanknytningen inom biomedicin finns, så är dock forskningsanknytningen till entreprenörskapsfältet obefintligt.

Slutomdöme

Kursen uppfyller inte högskolelagens krav. Kursen har sitt huvudfokus inom entreprenörskap, men saknar vetenskaplig anknytning till fältet, i och med att inga akademiskt meriterade lärare med vetenskaplig kompetens inom entreprenörskapsfältet är involverade i kursen. Kursens rubrik signalerar ett fokus på patent och "intellectual property" som inte är tillräckligt synlig i kursens innehåll.

Malmö högskola: Samhällsekonomi

Antal högskolepoäng: 15 högskolepoäng

Nivå: grundnivå

Förkunskapskrav: grundläggande behörighet, samt Matematik B, Samhällskunskap A.

Eller: Matematik 2a /2b/2c, Samhällskunskap 1b /1a1 +1a2

Vetenskaplig/konstnärlig grund: vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Kursinnehåll

Kursen karaktäriseras som en introduktionskurs i nationalekonomi och syftar till att ge ett brett perspektiv på mötet mellan individ och samhälle i olika socioekonomiska och historiska kontexter. Såväl neoklassisk ekonomisk teori som alternativa synsätt tas upp, liksom metodologiska och doktrinhistoriska aspekter.

Kursmål

Kursen har som mål att ge studenten grundläggande kunskaper om ekonomiska modeller på samhälls-, företags- och individnivå, liksom om jämförande studier mellan olika ekonomiska system. Studenten ska vidare få en förståelse för hur värderingar och preferenser påverkar individens val av till exempel utbildning och arbete. Kursen syftar även till att studenterna ska få kunskap om arbetslivets och ekonomins föränderlighet ur ett beteendevetenskapligt perspektiv.

Undervisning, kursmaterial och examination

Undervisningen omfattar 24 tillfällen om två timmar i form av föreläsningar, seminarier och gruppövningar. En lärplattform används som kommunikationskanal till och mellan studenterna. Kursen examineras genom inlämningsuppgifter, seminarier om mikro- och makroekonomi samt skriftlig tentamen på doktrinhistoria. Kurslitteraturen utgörs av läroböcker av välrenommerade forskare.

Lärrarresurser

Lärlaget utgörs av en professor, som svarar för momenten i mikroekonomi och doktrinhistoria, och en universitetsadjunkt med masterexamen i nationalekonomi, som undervisar i makroekonomi. Det finns god anknytning till relevant internationell forskning.

Slutomdöme

Kursen framstår som välorganiserad, med god vetenskaplig förankring och kvalificerade lärare. Kursen uppfyller högskolelagens krav.

Mittuniversitetet: Företagsekonomi GR (A), Industriell ekonomi

Antal högskolepoäng: 7,5 högskolepoäng

Nivå: grundnivå

Förkunskapskrav: grundläggande behörighet

Vetenskaplig/konstnärlig grund: vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Kursinnehåll

Kursen ger en introduktion till redovisning, budgetering, produktkalkylering, investeringskalkylering, industriell organisation (ledarskap, arbetsledning, patent), marknadsföring, finansiering och kapitalbindning samt ekonomiska system. Den är baserad på företagsekonomisk teori med inriktning mot industriföretagens förutsättningar.

Kursmål

Kursen syftar till att ge en introduktion till företagsekonomisk teori med särskild inriktning mot industriföretagets förutsättningar. Efter genomgången kurs förväntas studenten kunna redogöra för innebörden av att uppträda på en konkurrensutsatt marknad under kommersiella villkor. Studenten ska även kunna redogöra för grundläggande synsätt, begrepp och modeller inom företagsekonomisk teori. Vidare ska studenten kunna göra grundläggande kostnads-, intäkts- och resultatberäkningar, upprätta produktkalkyler, investeringskalkyler samt göra enklare finansiella beräkningar. Kursens mål motsvarar till kraven på utbildning på grundnivå.

Undervisning, kursmaterial och examination

Kursen ges i två olika former, som nätbaserad distanskurs och som campuskurs. I båda fall är kursen indelad i två delmoment och tre moduler. De första två modulerna introducerar kursens innehåll och avslutas med en individuell dugga för varje moment. Det andra momentet är en uppsats som skrivs i grupper om två till tre studenter. Kursen avslutas med en skriftlig tentamen. Undervisning, kursmaterial och examination ter sig adekvata i förhållande till kursmål.

Lärrresurser

Två olika lärarlag tar hand om distans- respektive campuskursen. För distanskursen ansvarar en docent i företagsekonomi. Vissa delmoment leds av en adjunkt i företagsekonomi med lång praktisk erfarenhet. I campuskursen är fem olika lärare involverade, varav två doktorer, en lärare som är ekonomie licentiat och två doktorander. Lärarna ingår i en miljö som ger goda förutsättningar för forskningsanknytning.

Slutomdöme

Upplägget verkar väl genomtänkt. Kursen uppfyller högskolelagens krav.

Mälardalens högskola: Entreprenörskap inom hälsa och välfärd

Antal högskolepoäng: 7,5 högskolepoäng

Nivå: grundnivå

Förkunskapskrav: grundläggande behörighet

Vetenskaplig/konstnärlig grund: vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Kursinnehåll

Kursen syftar till att utveckla grundläggande teoretiska kunskaper om och färdigheter i entreprenörskap inom området hälsa och välfärd. Kursen kombinerar således företagsekonomiskt förankrat entreprenörskapsperspektiv med kunskap inom hälsa och välfärd.

Kursmål

Efter genomgången kurs ska studenten bland annat kunna redogöra för och reflektera över hur entreprenöriellt/intraprenöriellt agerande kan bedrivas inom området hälsa och välfärd. Studenten ska även kunna utveckla och genomdriva entreprenöriella idéer inom hälsa och välfärd. Vidare ska studenten kunna beskriva och reflektera över olika stödprocesser som är involverade i utveckling och implementering av nya idéer. Kursmålen kombinerar teori och praktisk tillämpning.

Undervisning, kursmaterial och examination

Enligt kursbeskrivningen består undervisningen av åtta föreläsningar, två workshops och behovsstyrd handledning vid fyra tillfällen samt tre diskussionsseminarier. Den obligatoriska kurslitteraturen består av en textbok, som är adekvat för kursens syfte, men det förekommer inga vetenskapliga artiklar.

Lärrresurser

Undervisningen ges dels av meriterade lärare, dels av gästföreläsare med praktisk erfarenhet av entreprenörskap. Kursansvarig är vikarierande lektor i folkhälsovetenskap. Intervjun med kursansvarig visade att hon var väl inläst på området entreprenörskap och att kursen präglades av en genomtänkt pedagogik. Det finns således en tillräckligt omfattande lärarresurs med erforderlig kompetens.

Slutomdöme

Kursen uppfyller högskolelagens krav. Vid intervjun framkom att det finns lärarresurser med erforderlig kompetens. Kursen har vidare en bra balans mellan teori och praktik, och en väl genomtänkt pedagogik.

Stockholms universitet: Projektledarutbildning

Antal högskolepoäng: 30 högskolepoäng

Nivå: grundnivå

Förkunskapskrav: Engelska B och minst 90 högskolepoäng, inklusive kandidatkurs eller motsvarande inom ett och samma huvudområde. Kursen riktar sig främst till studenter inom kulturvetenskapliga ämnen som önskar en yrkesförberedande påbyggnad.

Vetenskaplig/konstnärlig grund: vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Kursinnehåll

Enligt kursplanen har kursen en flervetenskaplig karaktär och integrerar ekonomiska, juridiska och kulturteoretiska perspektiv på projektledning i det kulturella fältet. Kursen syftar till att förmedla kunskaper och färdigheter för arbetsuppgifter som innebär att utveckla, leda och koordinera projekt i organisationer och nätverk med anknytning till kulturlivet. Kursen vilar på vetenskaplig grund genom forskningsanknuten litteratur och disputerade lärare, som även har praktisk erfarenhet inom området.

Kursmål

Efter genomgången kurs ska studenten bland annat kunna visa fördjupad förståelse för problematik i projektledningssammanhang. Studenten ska självständigt kunna identifiera, hantera, utveckla och söka lösningar på problem samt göra kvalificerade bedömningar av kulturvärdens villkor utifrån vetenskapliga, samhällsliga och estetiska aspekter.

Undervisning, kursmaterial och examination

Undervisningen består av föreläsningar, seminarier, övningar och individuell handledning. Kursen omfattar fyra delkurser, varav den sista delkursen är handledd praktik. Alla undervisningsmoment är obligatoriska. Kurslitteraturen består av böcker på både svenska och engelska. Litteraturen förefaller aktuell och relevant. Undervisning, kursmaterial och examination är adekvata i relation till kursmålen samt till lagens krav.

Lärresurser

Både kursansvarig och kursledare har disputerat i historia, respektive företagsekonomi med inriktning på kulturekonomi. Övriga lärare på kursen hämtas både från universitetet och från olika kulturinstitutioner. Kursen har en gedigen föreläsarlista bestående av både forskare inom olika discipliner och av ledande praktiker inom kulturområdet.

Slutomdöme

Kursen uppfyller högskolelagens krav

Stockholms universitet: Världens eko, orienteringskurs

Antal högskolepoäng: 7,5 högskolepoäng

Nivå: grundnivå

Förkunskapskrav: grundläggande behörighet

Vetenskaplig/konstnärlig grund: vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Kursinnehåll

Kursen är placerad vid meteorologiska institutionen vid Stockholms universitet och genomförs vid Resilienscentrum (SRC) vid naturvetenskapliga fakulteten. Den behandlar hållbar (uthållig) samhällsutveckling och bedrivs med hjälp av forskare från många olika områden som förmedlar kunskaper och erfarenheter om problem och lösningar, avseende till exempel vattenbrist, världshandel, global hälsa, tillväxt, klimatförändring, rättvisa och biologisk mångfald. Kursen berör många discipliner och vilar inom vart och ett av dem på vetenskaplig grund.

Kursmål

Kursmålen avser synsätt på och definitioner av hållbar utveckling, miljökonflikter utifrån olika perspektiv och analys med hjälp av teorier och perspektiv från olika discipliner. Kursens uppläggning är förenlig med målen.

Undervisning, kursmaterial och examination

Kursen är upplagd kring en omfattande föreläsningsserie med experter från olika miljörelaterade discipliner, varvat med grupp- och stordiskussioner samt panelsamtal. Inför föreläsningarna förbereder studentgrupperna diskussionsfrågor som behandlas efter föreläsningarna. Lärarnas presentationer görs tillgängliga i kursens lärplattform och föreläsningarna laddas upp på Youtube. Litteraturen utgörs av ett kompendium med 34 artiklar av skiftande karaktär, en del vetenskapliga, andra av debattkaraktär. Examinationen utgörs av hemtentamen eller skriftlig rapport om en aktivitet som studenten genomfört och som analyseras med hänsyn till frågorna som behandlas i kursen.

Lärrresurser

Utöver den kursansvariga docenten finns ytterligare 22 personer angivna som föreläsare, som också deltar i gruppdiskussionerna. De flesta av dem är professorer, docenter och andra forskare inom discipliner anknutna till forskning om miljöfrågor.

Slutomdöme

Även om en kurs som presenteras som ”tvärvetenskaplig orienteringskurs” kan väcka farhågor om dess vetenskapliga grund, vittnar föreläsarkretsens sammansättning, den pedagogiska uppläggningsen med uppföljningsdiskussioner till föreläsningarna och examinationsformerna om att kursen uppfyller högskolelagens krav.

Södertörns högskola: Kultur och entreprenörskap

Antal högskolepoäng: 15 högskolepoäng

Nivå: grundnivå

Förkunskapskrav: Kursen ges på grundläggande nivå, men kräver 90 högskolepoäng eller motsvarande inom det konstnärliga området.

Vetenskaplig/konstnärlig grund: vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Kursinnehåll

Kursens innehåll vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Kursen består av två delkurser på vardera 7,5 högskolepoäng. Delkursen Innovativt kulturföretagande är analytiskt och akademiskt inriktad, medan delkursen Kulturprojekt och marknads kommunikation har en tydlig tillämpad prägel, men med vetenskaplig förankring.

Kursmål

Kursen syftar till att ge studenterna förståelse och kunskaper om entreprenörskap i kultursektorn för att underlätta en framtid som yrkesverksam konstnär. Kursens mål motsvarar kraven på utbildning på grundnivå.

Undervisning, kursmaterial och examination

Kursupplägget består av en kombination av föreläsningar, seminarier, grupparbeten och individuella arbeten. Kurserna verkar huvudsakligen bestå av löpande planering och genomförande av projektarbeten, som skriftligt och muntligt redovisas på seminarier. Kurslitteraturen är aktuell och adekvat i förhållande till kursmålen. Kursen kombinerar grundläggande kunskap om kulturentreprenörskap med övningar i entreprenörskap, som gör det enklare att vara yrkesverksam som konstnär.

Lärreresurser

Fyra lärare medverkar i kursen. Samma lärarlag har gett kursen sedan 2009. Två av lärarna är disputerade i företagsekonomi, med forskningsfokus inom kultur och entreprenörskap/innovation. De andra två är konstnärer med gedigen pedagogisk erfarenhet och praktisk erfarenhet av entreprenörskap. Lärreresursen har erforderlig vetenskaplig och konstnärlig kompetens samt praktisk erfarenhet.

Slutordöme

Kursen uppfyller högskolelagens krav.

Södertörns högskola: Ledarskap och konflikthantering

Antal högskolepoäng: 7,5 högskolepoäng

Nivå: grundnivå

Förkunskapskrav: 60 högskolepoäng humaniora eller samhällsvetenskap och gymnasiekurs Engelska B eller motsvarande. Kursen ges inom ramen för grundläroutbildningen med interkulturell profil, med inriktning mot förskoleklass och årskurs 1–3, om 240 högskolepoäng. Kursen kan även läsas som fristående kurs och ges på både engelska och svenska.

Vetenskaplig/konstnärlig grund: vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Kursinnehåll

Kursen syftar till att ge en introduktion till olika teoretiska perspektiv på ledarskap och konflikthantering inom skolan. Att kursens fokus är på skolan framgår inte av kurs titeln, en otydlighet som det dock reflekteras över i självvärderingen.

Kursmål

Efter genomgången kurs ska studenten bland annat kunna redogöra för teorier om ledarskap och mobbning, samt kunna analysera och diskutera hantering av konflikt- och mobbningsituationer utifrån olika teoretiska perspektiv.

Undervisning, kursmaterial och examination

Undervisningen sker i seminarieform med inledande föreläsningar. Kurslitteraturen består av böcker och artiklar från FN:s Barnkonvention. Examinationen sker löpande genom skriftliga och muntliga redovisningar. Den avslutande skriftliga inlämningsuppgiften är individuell. Undervisning, kursmaterial och examination är adekvata i relation till kursmålen samt till lagens krav.

Lärrarresurser

Lärlaget består av en kursansvarig lektor och en adjunkt i pedagogik. Lärarna förefaller inte bedriva forskning inom området, men det bedrivs relevant forskning, bland annat inom ämnet pedagogik och inom forskarutbildningsområdet kritisk kulturteori, i den akademiska miljö som utbildningen befinner sig i.

Slutomdöme

Kursen uppfyller högskolelagens krav.

Uppsala universitet: Indirekt ledarskap: Offentlig rätt och arbetsrätt

Antal högskolepoäng: 15 högskolepoäng

Nivå: grundnivå

Förkunskapskrav: grundläggande behörighet och uppdragsgivarens tillstånd att gå kursen. Kursen är en utbildning i offentlig rätt och arbetsrätt för personer som verkar eller ska verka på ledningsnivå inom polisorganisationen.

Vetenskaplig/konstnärlig grund: vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Kursinnehåll

Kursen är en uppdragsutbildning i offentlig rätt och arbetsrätt för personer som verkar eller ska verka på ledningsnivå inom polisorganisationen.

Kursmål

Efter genomgången kurs ska deltagarna ha förmågan att identifiera juridiska problem och tänkbara lösningar på dessa i en ostrukturerad, komplex kontext. Studenterna ska självständigt kunna söka juridiskt källmaterial, och analysera det genom tolkning av rättskällorna lag, domstolsavgöranden, lagförarbeten och juridisk litteratur. Vidare ska studenterna, med hjälp av rättskällorna och ändamålsöverväganden, finna och formulera relevanta argument för och emot olika lösningar på juridiska problem. Studenterna ska självständigt kunna ta ställning i juridiska frågor genom att bedöma styrkan hos olika argument och väga dem mot varandra, samt i såväl muntlig som skriftlig form presentera juridiskt material, med särskild tonvikt på presentation av och argumentation för lösningar på juridiska problem.

Undervisning, kursmaterial och examination

Utbildningen bedrivs som en kombination av nätbaserad distansutbildning och i internatform. För att uppnå kursens mål tillämpas en problemorienterad metod i såväl föreläsning som seminarium. I internatundervisningen varvas seminarier och föreläsningar, samt muntliga och skriftliga övningar. Kursen examineras löpande genom skriftliga inlämningsuppgifter och aktivt deltagande vid seminarierna, samt genom en skriftlig hemtentamen för vardera delkursen.

Delkurs 1, Offentlig rätt, koncentrationsperiod I, liknar i väsentlig mån de kurser som ges i socialrätt inom juridisk fakultet och i utbildningar för personal inom vård och omsorg. Även om den rättsliga problematiken i sig är intressant, vore det önskvärt att uppgifterna vinklas så att de blir mer adekvata för personer inom polisorganisationen. Nivån och innehållet i delkurs 1, koncentrationsperiod II, är väsentligen mer adekvat för personer inom polisorganisationen, om än att det även här finns några uppgifter som saknar aktualitet för dessa personer.

Delkurs 2, Arbetsrätt, koncentrationsperiod III, är i förhållande till delkurs 1 väsentligt mer djuplodande till innehållet och har också ett i förhållande till målgruppen mer

adekvat innehåll. Koncentrationsperiod IV ter sig dock mindre relevant för personer inom polisorganisationen, i synnerhet då uppgifterna knappt berör frågor om anställning i statlig tjänst. Innehåll, kursmaterial och examination ter sig dock på det hela taget adekvat i förhållande till lärandemålen.

Lärrresurser

Lärrresursen, som består av docenter och universitetslektorer, doktorander och gästföreläsare, bland annat en förhandlingschef vid Rikspolisstyrelsen, är tveklöst tillräcklig.

Slutomdöme

Efter komplettering har kursledningen förtydligat innehållet i utbildningen och det är tydligt att studenterna får goda möjligheter att genomföra självständiga sökningar i det rättsliga materialet. Det framstår dock som att kursen skulle kunna utveckla inslag där studenternas förmåga att göra kritiska bedömningar kunde utvecklas ytterligare. Trots denna svaghet bedöms kursen uppfylla högskolelagens krav.

Örebro universitet: Cultural Management

Antal högskolepoäng: 7,5 högskolepoäng

Nivå: grundnivå

Förkunskapskrav: grundläggande behörighet. Kursen riktar sig både till konstnärliga utövare och till exempelvis producenter och projektledare.

Vetenskaplig/konstnärlig grund: vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Kursinnehåll

Kursen bygger på vetenskaplig grund men ges i en konstnärlig miljö på Musikhögskolan vid Örebro universitet. Kursen avser att ge kunskaper om ledning av projekt inom kulturområdet, med avseende på projektledning, budget, finansiering och utvärdering. Kursinnehållet specificeras som projektteori, projektpresentation, avtal, finansiering och utvärdering.

Kursmål

Kursmålen omfattar att ge grundläggande kunskaper för olika former av projektledning och entreprenörskap i kulturlivet, till exempel genom metoder och verktyg för att planera, organisera, finansiera och leda projekt i en producentroll. Efter avslutad kurs ska studenten även ha förmågan att värdera metoder för producentskap och projektledning, samt formulera och lösa problem inom projektets ramar. Målen motsvarar kraven på denna nivå.

Undervisning, kursmaterial och examination

Den lärarledda undervisningen utgörs av 24 timmar fördelade på 10 tillfällen bestående av föreläsningar och seminarier. Examinationen bygger på inlämnade arbetsuppgifter och en inlämningsuppgift i form av en analys av ett projekt (eget eller annat). Litteraturen utgörs av en bok om projektledningsmetodik och en om skatt, ekonomi och juridik för kulturarbetare. Examinationen utgörs av två kursrapporter om cirka tre sidor som beskriver och analyserar projekt som studenterna själva valt ut. Medan undervisningen framstår som tillfredsställande avseende de praktiska inslagen, bedöms den vetenskapliga grunden inte vara säkrad med nuvarande upplägg. Litteraturvalet ger i viss utsträckning intryck av att ha en alltför utpräglad handbokscharaktär.

Lärreresurser

Den kursansvariga läraren är anställd som timplärare vid Örebro universitet och har kandidatexamen i historia och omfattande professionell erfarenhet inom film och television. Därutöver deltar ett halvdussin gästlärare från musik-, teater- och filmbranscherna. Kursen bedrivs i en musikhögskolemiljö med närhet till musikalisk gestaltning, teater, bild och musikvetenskap. Ingen disputerad lärare och ingen fast anställd lärare är engagerad i kursen.

Slutomdöme

Kursen bedrivs i en stimulerande konstnärlig miljö med ambitionen att sammanföra producenter och entreprenörer inom kulturområdet med konstnärliga utövare. Kursen framstår dock snarare som förankrad i beprövad erfarenhet än i vetenskaplig grund. Organiserad samverkan bedrivs inte med besläktade ämnen, till exempel vid Handelshögskolan vid Örebro universitet. Kursen uppfyller inte fullt ut högskolelagens krav.

UPPFÖLJNING AV 2013 ÅRS GRANSKNING

Universitetskanslersämbetets redogörelse för uppdraget

Uppdraget

2013 års granskning av kurser som inte specifikt omfattas av kursfordringarna för någon examen resulterade i att Universitetskanslersämbetet ifrågasatte att fyra av 27 granskade kurser levde upp till högskolelagens krav.

För uppföljningen av 2013 års granskning av har Universitetskanslersämbetet återigen anlitat den bedömargrupp om tre personer som utförde granskningen förra året:

- Maj Asplund Carlsson, professor i utbildningsvetenskap, Högskolan Väst
- Tuija Muhonen, professor i arbetsvetenskap, Malmö högskola
- Torsten Kälvemark (ordförande)

Bedömargruppens bedömning vid 2013 års granskning var att följande kurser inte uppfyllde kraven i 1 kap. 2 och 8–9 §§ i högskolelagen:

- Högskolan Väst: *Arbetsledning*. Bedömargruppen anser att även om kursen har en mycket praktisk inriktning är frånvaron av lärare med en högre akademisk kompetens ett problem och det kompenseras i detta fall inte av den bredare akademiska miljön.
- Karolinska institutet: *Projektledning och projekt som arbetsform*. Även om huvudläraren har en gedigen praktisk erfarenhet av projektledning är det en svaghet att inga disputerade lärare deltar i undervisningen. En annan svaghet är kurslitteraturen som anses vara för basal för en kurs på avancerad nivå. Bedömargruppen anser därför att kursen inte uppfyller högskolelagens krav för en kurs på avancerad nivå.
- Linnéuniversitetet: *Lärarens reflektion – verksamhetsförlagd utbildning*. Bedömargruppen anser att frånvaron av undervisning och kurslitteratur får konsekvenser för hur examinationen kan och ska bedömas mot målen. I en sammanhållen yrkesutbildning kan sådana brister kompenseras av andra kurser så att examensmålen ändå nås, så är här inte fallet.
- Mittuniversitetet: *Projektledning – ledarskap, organisation och grupp*. Bedömargruppen anser att sättet som kursen är upplagd och examineras på äventyrar säkring av resultat. Dessutom har kursen en bristande forskningsanknytning vad gäller både lärarresurser och den omgivande miljön.

Berörda lärosäten och utbildningssamordnare anmodades att senast den 17 juni 2014 sända redogörelserna för vidtagna åtgärder till Universitetskanslersämbetet. Högskolan Väst, Karolinska institutet och Linnéuniversitetet inkom med åtgärdsredovisningar. Mittuniversitetet meddelade att kursen avvecklats, varför ärendet avskrivits.

Bedömargruppen har bedömt huruvida bristerna kvarstår för de återstående kurserna och kan konstatera att samtliga tre kurser nu lever upp till kraven. Bland de vidtagna åtgärderna märks förtydligade kursmål, införandet av mer vetenskaplig kurslitteratur, stärkt lärarresurs, omarbetat kursupplägg, att disputerade lärare examinerar, samt att anknytningen till den omgivande forskningsmiljön har förstärkt.

BEDÖMARGRUPPENS YTTRANDE FÖR UPPFÖLJNINGEN AV 2013 ÅRS GRANSKNING

Högskolan Väst: Arbetsledning

Antal högskolepoäng: 7,5 högskolepoäng

Nivå: grundnivå

Förkunskapskrav: grundläggande behörighet

Vetenskaplig/konstnärlig grund: vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Granskningen 2013

Frånvaron av lärare och examinator med en högre akademisk kompetens var ett av skälen till att kursen inte ansågs uppfylla högskolelagens krav. Även i övrigt bedömdes forskningsanknytningen som svag.

Kursmål

Kursen har en praktisk inriktning och målgruppen är studenter som vill nå ökad kompetens inom arbetsledning i sitt nuvarande eller framtida arbetsliv. Den ska bidra till att utveckla medvetenhet om ledarskapets betydelse för att främja utveckling på olika nivåer inom arbetslivet. Den ska också ge kunskap om teorier kring gruppdynamik, organisationsformer och kommunikation med mera.

Undervisning, kursmaterial och examination

Kursen är helt nätbaserad. Den behandlar moment som organisation, ledarskap, förhandlingsteknik, konflikthantering och gruppdynamik. En lärplattform med ett särskilt debattforum möjliggör kommunikation inom studentgruppen liksom mellan studenter och lärare. Den ger också möjlighet till repetition och tillbakablick på tidigare undervisningsmoment. Kursen examineras genom individuell skriftlig deltentamen uppdelad på tre deluppgifter med inbördes progression.

Lärraresurser

Huvudlärarna är universitetsadjunkter med lång praktisk erfarenhet från ämnesområdet. Examinator är docentkompetent, och en särskild kursutvecklare med doktorsexamen bidrar till förankringen i pedagogisk forskning.

Slutomdöme

Sedan föregående granskning har ett ganska omfattande utvecklingsarbete skett. Kursmålen har tydliggjorts och kursmålen s formuleringar skärpts med avseende på studenternas förmåga till självständig och kritisk reflektion. Litteraturlistan har uppdaterats med mer vetenskapligt baserade arbeten.

Bedömningskriterierna har omarbetats för att säkerställa måluppfyllelse. Examinator, som har docentkompetens, medverkar också som föreläsare. Anknytningen till en relevant forskningsmiljö vid Högskolan Väst har stärkts.

Mot bakgrund av de redovisade förändringarna uppfyller kursen nu högskolelagens krav.

Karolinska institutet: Projektledning och projekt som arbetsform

Antal högskolepoäng: 7,5 högskolepoäng

Nivå: avancerad nivå

Förkunskapskrav: biomedicinsk analytikerexamen eller annan yrkesexamen med inriktning mot hälso- och sjukvård om minst 180 högskolepoäng eller kandidatexamen i medicin, biomedicin, biomedicinsk laboratorievetenskap, cell- och molekylärbiologi, kemi, eller motsvarande. Dessutom krävs svenska B/svenska 3 och engelska A/engelska 6 med lägst betyget godkänd/E.

Vetenskaplig/konstnärlig grund: vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Granskningen 2013

Avsaknaden av disputerade lärare på kursen och en för basal kurslitteratur för en kurs på avancerad nivå föranledde att kursen inte bedömdes uppfylla högskolelagens krav.

Kursmål

Kursens mål är att studenter med examen inom olika hälso- och sjukvårdsrelaterade utbildningar ska kunna fördjupa sin förmåga att analysera, delta och leda förändringsprojekt inom hälso- och sjukvården.

Undervisning, kursmaterial och examination

Kursen är huvudsakligen en nätbaserad distanskurs med tre obligatoriska träffar på campus. Under kursen analyserar studenterna sina egna erfarenheter av att arbeta i projekt utifrån kurslitteraturen och vetenskapliga artiklar. Examinationen sker genom seminarieuppgifter, projektarbete inom området projektledning, och genom individuell skriftlig tentamen. Enligt inkommen redovisning av åtgärder så har en av böckerna som ingår i kurslitteraturen bytts ut för att åtgärda tidigare kritik från bedömargruppen, och arbetet och diskussionerna kommer att utgå från vetenskapliga texter (artiklar, studier och rapporter). Kursplanen har också förtydligats så att ovanstående framgår.

Lärrresurser

Kursens huvudlärare har en gedigen praktisk erfarenhet men är inte disputerad. Från och med höstterminen kommer en professor att delta i kursplanering och undervisning. Även den kursansvariga läraren, som är disputerad, kommer att medverka i kursen.

Slutomdöme

Sedan föregående granskning har kursplanen skrivits om och lärrresursen förstärkts med en professor samt med mer aktiv medverkan av den disputerade kursansvariga. Enligt inkommen redovisning av åtgärder så har en av böckerna som ingår i kurslitteraturen bytts ut för att åtgärda tidigare kritik från bedömargruppen, och arbetet och diskussionerna kommer att utgå från vetenskapliga texter (artiklar, studier och rapporter). Kursplanen har också förtydligats. Det är dock fortfarande något oklart huruvida

kurslitteraturens vetenskaplighet har ökat, men sammantaget bedöms kursen uppfylla högskolelagens krav.

Linnéuniversitetet: Lärarens reflektion – verksamhetsförlagd utbildning

Antal högskolepoäng: 7,5 högskolepoäng

Nivå: grundnivå

Förkunskapskrav: Kursen är på grundnivå. Förkunskaper om minst 30 högskolepoäng i ämne relevant för lärarutbildningen krävs. Kursen vänder sig till inresande utbytesstudenter.

Vetenskaplig/konstnärlig grund: vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Granskningen 2013

I granskningen 2013 bedömdes frånvaron av vetenskaplig kurslitteratur och avsaknandet av vetenskapligt kompetenta lärare innebära att kursen inte uppfyllde högskolelagens krav.

Kursmål

Efter kursen ska den studerande kunna omsätta sina ämnes- och allmänpedagogiska kunskaper i praktisk skolverksamhet, kritiskt granska olika skolsituationer utifrån teori, samt även granska skolans praktik utifrån en internationell utgångspunkt. Den studerande ska kunna reflektera över sin egen roll som lärare.

Undervisning, kursmaterial och examination

Kursen består av verksamhetsförlagd utbildning, och seminarier under ledning av en vetenskapligt kompetent lärare har introducerats. Kurslitteraturen är nu, enligt den inskickade åtgärdsplanen, relevant för innehållet i kursen och såväl den skriftliga examinationen som den verksamhetsförlagda delen av kursen examinerar mot målen.

Lärreresurser

Lärlärlaget består av vetenskapligt kompetenta lärare och lärare med professionserfarenhet. Det finns en miljö som ger förutsättningar för kollegialt kvalitetsarbete och forskningsanknytning.

Slutomdöme

Införandet av regelbundet återkommande seminarier under ledning av en vetenskapligt kompetent lärare som också är examinator och införandet av relevant litteratur innebär att de punkter som kritiserades 2013 är åtgärdade. Mot bakgrund av de redovisade förändringarna uppfyller kursen nu högskolelagens krav.

Universitetskanslersämbetet är en myndighet inom högskoleområdet.
Ämbetet utvärderar kvalitet i högre utbildning, har tillsyn över universitet
och högskolor, granskar effektivitet och ansvarar för statistik och uppföljning.
www.uka.se

UKÄ
Universitetskanslersämbetet